

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Team Toezicht en Handhaving

Onderwerp:

VTH uitvoeringsprogramma 2026

Notagegevens

Bestuursorgaan	: B-en-W 9-12-2025
Notanummer	: 2025-941
Datum	: 9-12-2025
Programma	: 02 - Openbare orde en veiligheid
Portefeuillehouder	: Burgemeester,
Bijlage(n)	: VTH-uitvoeringsprogramma 2026.pdf

Parafering

02-12-2025: Afdelingsmanager Duurzaamheid en Naleving02-12-2025: Burgemeester

Agendering

* 05-12-2025: Afdelingsmanager Concernstaf en adjunct-secretaris

* 03-12-2025: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

9-12-2025

B & W d.d.: 9-12-2025

Besluit

1. Het VTH-uitvoeringsprogramma 2026 definitief vast te stellen
2. Het VTH-uitvoeringsprogramma 2026 OD IJsselland vast te stellen
3. De raadsmededeling VTH uitvoeringsprogramma 2026 vast te stellen
4. De stukken inclusief bijlagen aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Op 29 oktober heeft er een raadsconsultatie plaatsgevonden op de VTH uitvoeringsprogramma's. Deze consultatie heeft niet geleid tot wijzigingen in de VTH uitvoeringsprogramma's. Er zijn wel enkele aandachtspunten benoemd zoals het duidelijker inzichtelijk maken van de structurele en incidentele middelen die beschikbaar zijn voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het uitvoeringsprogramma 2027 zal dit, waar nodig, benoemd worden. Daarnaast is gesproken over klare taal in de communicatie. Dit heeft binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving onze aandacht.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het uitvoeren van adequaat toezicht- en handhavingsbeleid draagt bij aan een veilige, leefbare en duurzame gemeente. Het naleefgedrag van burgers en ondernemers wordt bevorderd, waardoor de kans op overtredingen en hiermee samenhangende (veiligheids)risico's zo laag mogelijk worden gehouden. Het VTH-uitvoeringsprogramma laat op transparante wijze zien hoe de gemeente uitvoering geeft aan haar taken op dit vlak. Dit uitvoeringsprogramma is

Kader

- * Artikel 13.8, eerste lid, Omgevingsbesluit (VTH uitvoeringsprogramma);
- * Omgevingswet;
- * Wet kwaliteitsborging voor het bouwen;
- * Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- * omgevingsrecht gemeente Deventer;
- * Welstandsnota (incl. reclame- en uitstallingenbeleid);
- * Erfgoedverordening;
- * Afvalstoffenverordening Deventer;
- * Algemene plaatselijke verordening Deventer (Apv);
- * Parkeerverordening;
- * Verordening Fysieke Leefomgeving;
- * Huisvestingsverordening;
- * Alcoholwet en Horecabeleid;
- * Evenementenbeleid;
- * Meerjarenbeleidsplan Veiligheid.

Betrokken partijen en participatie

Het VTH-uitvoeringsprogramma is opgesteld met input van de betrokken afdelingen en de veiligheidsregio, en voor het uitvoeringsprogramma VTH voor de taken belegd bij de Omgevingsdienst IJsselland ook met de andere gemeenten die zijn aangesloten bij de Omgevingsdienst IJsselland. De gemeenteraad is geconsulteerd op 29 oktober.

Toelichting op participatiebeleid

-

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

- * het opstellen van een VTH-uitvoeringsprogramma is een wettelijke verplichting
- * het VTH-uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de taken en prioriteiten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- * de gemeente is hiermee transparant over de uitvoering van haar VTH-taken richting inwoners en bedrijven. .

Argumenten tegen:

- * door het het op voorhand programmeren van VTH-taken wordt de flexibiliteit minder.

Financiële consequenties en dekking

De geprogrammeerde taken uit het VTH-uitvoeringsprogramma 2026 zijn in lijn met de begroting.

Openbaarmaking en communicatie

Na definitieve vaststelling van de VTH-uitvoeringsprogramma's 2026 vindt actieve openbaarmaking plaats en wordt deze in het kader van interbestuurlijk toezicht gedeeld met de provincie Overijssel.

Aanpak en uitvoering

Na vaststelling door uw college volgen de volgende stappen:

- de uitvoeringsprogramma's worden toegezonden naar de provincie in het kader van het interbestuurlijk toezicht;
- plaatsing van de documenten op de gemeentelijke website.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	VTH uitvoeringsprogramma 2026		
Nummer	2025-941	Portefeuillehouder	Burgemeester,
Team	DEV-DN-TH	Datum	9-12-2025

Inleiding

Woensdag 29 oktober heeft er een raadsconsultatie plaatsgevonden van de uitvoeringsprogramma's. Deze consultatie heeft niet geleid tot wijzigingen in de VTH uitvoeringsprogramma's. Er zijn wel enkele aandachtspunten benoemd. In deze raadsmededeling leest u hier meer over.

Kader

- * Artikel 13.8, eerste lid, Omgevingsbesluit (VTH uitvoeringsprogramma);
- * Omgevingswet;
- * Wet kwaliteitsborging voor het bouwen;
- * Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving;
- * omgevingsrecht gemeente Deventer;
- * Welstandsnota (incl. reclame- en uitstallingenbeleid);
- * Erfgoedverordening;
- * Afvalstoffenverordening Deventer;
- * Algemene plaatselijke verordening Deventer (Apv);
- * Parkeerverordening;
- * Verordening Fysieke Leefomgeving;
- * Huisvestingsverordening;
- * Alcoholwet en Horecabeleid;
- * Evenementenbeleid;
- * Meerjarenbeleidsplan Veiligheid.

Kern van de boodschap

De VTH-uitvoeringsprogramma's 2026 zijn door het college definitief vastgesteld en worden hierbij ter kennisgeving aangeboden aan uw raad. De consultatie heeft niet geleid tot wijzigingen in de VTH-uitvoeringsprogramma's. Er zijn wel enkele aandachtspunten benoemd, zoals het duidelijker inzichtelijk maken van de structurele en incidentele middelen die beschikbaar zijn voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. In het uitvoeringsprogramma 2027 zal dit, waar nodig, benoemd worden. Daarnaast is gesproken over klare taal in de communicatie. Dit heeft binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving de aandacht.

Nadere toelichting

Het VTH-uitvoeringsprogramma 2026 van de gemeente Deventer beschrijft de vergunningverlening en geprioriteerde toezicht- en handhavingstaken op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het gaat om taken in het kader van het omgevingsrecht, dit zijn o.a. de activiteiten bouwen, slopen en asbest, reclame en kap. Dit zijn taken op grond van de Omgevingswet en daarnaast zijn er in het uitvoeringsprogramma taken opgenomen in het kader van openbare orde en veiligheid. Een aantal nieuwe taken zijn toegevoegd zoals toezicht en handhaving op de Wet goed verhuurderschap en Natuur Inclusief Bouwen.

De taken voor de activiteit milieu, behoudens de milieuhandhaving in de openbare ruimte, worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland. De gemeenten in de regio IJsselland hebben gezamenlijk een VTH-uitvoeringsprogramma opgesteld voor de taken die worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst IJsselland.

Voor de gemeente Deventer is het Project Energie & Duurzaamheid opgenomen (loopt tot en met 2030). In maart van dit jaar is uw raad geïnformeerd over het 'Projectplan 2025 – Extra werkzaamheden energiebesparing 2025-2023 Gemeente Deventer'. Uw raad wordt jaarlijks geïnformeerd over de resultaten van het project, daarbij wordt tevens bekeken of het projectplan voor 2026 bijstelling heeft.

Naast dit project heeft Omgevingsdienst IJsselland in 2026 een aantal speerpunten benoemd. De twee belangrijkste zijn; het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in toezichtcapaciteit. Voor beide taken zijn uren opgenomen in het Uitvoeringsprogramma en is de eerste stap om te komen tot een robuuste Omgevingsdienst IJsselland. In hoofdstuk 3 van het 'Regionaal uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken 2026 Omgevingsdienst IJsselland' zijn de programma's en thematische speerpunten opgenomen.

VTH-uitvoeringsprogramma 2026

Vergunningen, Toezicht en Handhaving

Deventer | September 2025

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
1.1 Beleidscyclus	3
1.2 Aandachtspunten Interbestuurlijk toezicht (IBT) provincie	5
2. VTH 2026	7
2.1 Wat zijn de ontwikkelingen en gaan we doen?	7
2.2 Risico's	16
2.3 Risicoanalyse bouwen/RO	20
2.4 Formatie VTH	22
2.4.1 Team Omgevingsvergunningen	22
2.4.2 Team Apv en bijzondere wetten	22
2.4.3 Team Toezicht en Handhaving	23
2.5 Wat gaan we doen?	24
2.5.1 Team Omgevingsvergunningen	24
2.5.2 Team Apv en bijzondere wetten	25
2.5.3 Team Toezicht en Handhaving (vakgroep toezicht bouw & wonen)	26
3. Werkwijze VTH	30
3.1 Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	30
3.1.1 Vergunningverlening	30
3.1.2 Toezicht en Handhaving	31
3.2 Werkwijze en uitvoering vergunningverlening	31
3.3 Werkwijze en uitvoering toezicht en handhaving	32
3.3.1 Prioritering	32
3.3.2 Uitgangspunten	32
3.3.3 Handhavingsverzoeken	33
3.3.4 Social Media	34
BIJLAGEN	35
Bijlage 1 Productbladen	36

1. Inleiding

Elk jaar maakt het college een plan waarin staat hoe ze vergunningen verlenen en controleren of regels worden nageleefd (zie artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit). Dit plan heet het uitvoeringsprogramma. Daarbij wordt rekening gehouden met de doelen en keuzes uit het VTH-beleidsplan. In het VTH-jaarverslag legt het college jaarlijks uit wat er van het programma terecht is gekomen. Het uitvoeringsprogramma wordt na vaststelling door het college, ter kennisneming aan de gemeenteraad verzonden.

In dit uitvoeringsprogramma staat hoe de gemeente Deventer werkt aan een veilige, fijne en gezonde leefomgeving. Het programma gaat over allerlei onderwerpen rond vergunningen, toezicht en het naleven van regels. Denk aan bouwen, omgevingsplannen, brandveiligheid en milieu. Ook staan er taken in over de Algemene plaatselijke verordening (Apv), het handhaven van openbare orde en veiligheid en andere wetten zoals de Alcoholwet.

Voor de milieutaken die horen bij de Omgevingsdienst IJsselland maakt het college een apart uitvoeringsprogramma. Dit wordt ook apart vastgesteld door het college.

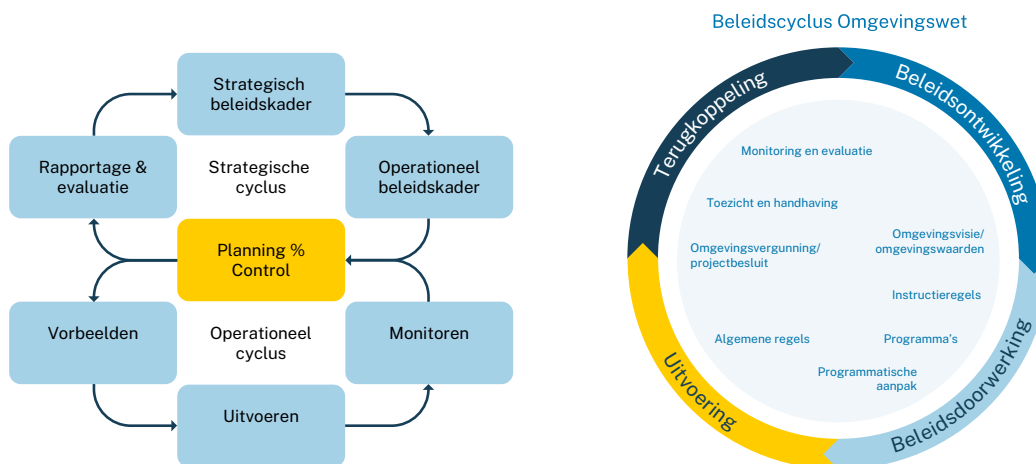
1.1 Beleidscyclus

De VTH-beleidscyclus (big-8) beschrijft hoe de overheid met vergunningen, toezicht en handhaving omgaat. Het is een doorlopend proces dat helpt om regels goed toe te passen en te verbeteren. Het begint met het opstellen van beleid: de overheid bepaalt wat belangrijk is en waar ze op wil letten. Daarna volgt de uitvoering, waarbij vergunningen worden verleend, controles worden uitgevoerd en waar nodig wordt gehandhaafd. Vervolgens wordt geëvalueerd of het beleid goed werkt en wat er beter kan. Op basis van die evaluatie wordt het beleid bijgesteld. Zo zorgt de VTH-cyclus ervoor dat de aanpak steeds wordt aangepast en waar nodig verbeterd.

De cyclus bestaat uit een strategische en een operationele cyclus. Beide komen samen in het onderdeel 'Planning en Control (P&C)'. P&C is het proces waarbij doelen worden gepland, activiteiten worden aangestuurd en de voortgang wordt gevolgd. Dit gebeurt via het maken van plannen, het toewijzen van middelen en het bijsturen als dingen anders lopen dan verwacht.

- De strategische cyclus bevat het VTH-beleidsplan, het jaarverslag en dit uitvoeringsprogramma.
- De operationele cyclus bevat werkprocessen, protocollen en kwartaalrapportages.

Door de invoering van de Omgevingswet zijn er twee beleidscycli ontstaan.

De landelijke evaluatiecommissie Omgevingswet heeft een eerste rapport uitgebracht ¹. De commissie stelt vast dat de wet in werking is, maar sommige aspecten onderbenut blijven. Hoewel kerninstrumenten meer worden ingezet, is de netto-tijds winst onduidelijk en functioneert het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondermaats, vooral voor burgers en kleinere bedrijven. De ervaringen met participatie zijn beperkt. De beoogde integraliteit staat onder druk en overheden missen slagkracht. De commissie roept op tot verbetering van het DSO en optimaal benutten van de wet. De commissie benadrukt verder dat de instrumenten van de Omgevingswet in relatie tot elkaar moeten worden gezien, zoals beschreven staat in de Memorie van Toelichting bij de wet. De beleidscyclus maakt duidelijk welke instrumenten bestuursorganen tot hun beschikking hebben in de diverse fasen van de cyclus. Daarbij werken de instrumenten onderling op elkaar in. Een voorbeeld hiervan is dat overheden de ambities en opgaven uit hun omgevingsvisie kunnen vertalen naar concrete doelen en maatregelen in programma's. In dit eerste jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het nog moeilijk om de werking van de beleidscyclus te doorzien.

1 [7. Bijlage 3b - Eerste reflectierapport Evaluatiecommissie Omgevingswet 'In werking, maar onderbenut](#)

In het kader van de beleidscyclus Omgevingswet is er in juli 2025 in het MT-Ruimte over de kerninstrumenten binnen de organisatie en het beleggen van de verantwoordelijkheden en sturing van de kerninstrumenten gesproken. Als dit goed geborgd is, kan ook de beleidscyclus versterkt worden. Vanaf september zal hier verder invulling aan worden gegeven.

Daarnaast zal in dit najaar intern verder gewerkt worden aan het versterken van de VTH-beleidscyclus onder andere door een meer projectmatige aanpak en het opstellen van een spoorboekje met planning voor de VTH-beleidscyclus.

1.2 Aandachtspunten Interbestuurlijk toezicht (IBT) provincie

Op basis van de toetsing van het IBT door de provincie Overijssel binnen het domein Omgevingsrecht, de samenhang tussen de documenten en de voortgangsgesprekken, is het oordeel voor de gemeente Deventer positief (kleurbeeld: groen).

Hieronder staan de verbeterpunten die de provincie Overijssel heeft aangedragen, samen met de acties die wij in 2025 hebben ondernomen om deze punten aan te pakken en uit te voeren.

Verbeterpunten IBT 2025	Actie 2025
Stel zoals voorgenomen in 2025 geactualiseerd VTH-beleid voor de thuishaken vast.	Op 25 februari 2025 heeft het college het geactualiseerde VTH-beleidsplan vastgesteld.
Stel in 2025 de werkwijze voor Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) vast.	In het vastgestelde VTH-beleidsplan is een paragraaf opgenomen met daarin de werkwijze voor de Wkb.
Maak in het uitvoeringsprogramma 2026 inzichtelijk of de beschikbare capaciteit voldoende is om de geplande werkzaamheden uit te voeren.	Voor de werkzaamheden van toezicht bouw & wonen zijn concept-kengetallen ontwikkeld. Deze kengetallen zijn nog niet voldoende concreet/uitgewerkt om op te nemen in het uitvoeringsprogramma 2026 en worden verder uitgewerkt in 2026. Dit gaan we doen door in 2026 verder te onderzoeken op welke manier we meer inzichtelijk kunnen maken hoe de kengetallen zich verhouden tot de capaciteit en aantal controles.

	Voor de werkzaamheden van het team Omgevingsvergunningen en Apv & bijzondere wetten gaan we in 2026 nader onderzoeken op welke manier we meer inzichtelijk kunnen maken of de beschikbare capaciteit voldoende is om de geplande werkzaamheden uit te voeren.
Zorg voor verdere ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden voor de gestelde doelen in het uniforme regionale VTH-beleid voor de taken bij de Omgevingsdienst.	Voor de werkzaamheden van het team Omgevingsvergunningen en Apv & bijzondere wetten gaan we in 2026 nader onderzoeken op welke manier we meer inzichtelijk kunnen maken of de beschikbare capaciteit voldoende is om de geplande werkzaamheden uit te voeren.
Geef in 2025 beter inzicht in de werking van het dynamisch risicoprioriteringsinstrument (RPI) en de daarbij horende risico-inschattingen, zodat inzichtelijk is hoe deze de toezichtstaken sturen.	In paragraaf 3.2 van het regionale uitvoeringsprogramma is de werking van het RPI toegelicht.
Zorg voor een actualiteitstoets van de relevante vergunningen die bij de Omgevingsdienst zijn belegd en actualiseer deze indien nodig volgens de wettelijk vastgestelde termijnen.	De actualisatietoetsen en eventuele actualisatie van vergunningen is gepland voor 2026. Zie hiervoor paragraaf 3.1 van het regionale uitvoeringsprogramma
Geef in het jaarverslag 2024 over de taken belegd bij de Omgevingsdienst inzicht in de realisatie van de gestelde doelen.	In het jaarverslag 2024 voor de taken bij de Omgevingsdienst is op diverse onderdelen inzicht gegeven in de mate van realisatie van de doelen.

2. VTH 2026

2.1 Wat zijn de ontwikkelingen en gaan we doen?

Onderdeel	Ontwikkeling 2026
Bibob	Het Bibob-beleid is geëvalueerd en in 2026 vindt er een actualisatie van het Bibob-beleid plaats. Sinds een aantal jaar is de Bibob ook uitgebreid voor bepaalde omgevingsvergunningen en omzettingsvergunningen.
Actualisatie evenementenbeleid	In 2026 wordt er een gewijzigd evenementenbeleid vastgesteld.
Versterken datakwaliteit	Binnen het team Apv en bijzondere wetten vindt een professionalisering van rapportages plaats door de overgang van E-suite naar IJVI.
Actualisatie Huisvestingsverordening	De aanpassing en mogelijke uitbreiding van de huisvestingsverordening (gepland eind 2025) kan ook voor toezicht en handhaving gevolgen hebben. De gevolgen van de wijzigingen zijn tijdens het opstellen van dit uitvoeringsprogramma nog niet duidelijk.
Informatieplichten	De diverse informatieplichten op grond van de Ow en de Wkb zorgen voor veel zoekwerk en dit is foutgevoelig. In 2026 willen we hier meer grip op krijgen.

Onderdeel	Ontwikkeling 2026
Handhavingsarrangement met de politie	Eind 2025 wordt de uitvoering van het handhavingsarrangement opgestart. Door wetgeving en sluiten van dit handhavingsarrangement zijn de taken van de boa's uitgebreid zoals het controleren op fietsverlichting, en mobiel gebruik op de fiets.
Toezicht Terrassen	Momenteel zijn er geen structurele middelen voor toezicht en handhaving op terrassen in het VTH-uitvoeringsprogramma en er is dus geen sprake van een regulier 'onderhoudsniveau' van de terrassen. Met de incidentele middelen die beschikbaar zijn gesteld in 2023-2024-2025 hebben we de achterstand weggewerkt en het beeld in de binnenstad (met de focus op de Brink) weer op orde gebracht. De ervaring is dat dit beeld snel weer zal verslechteren als we hier geen structurele aandacht aan schenken. Dit is geen gewenste situatie en vandaar dat hier structureel budget (€30.000,- p/j) voor is opgenomen in de begroting zodat we hier ook in 2026 inzet op kunnen doen. Eind 2025 zal er een plan van aanpak worden opgesteld voor de uitwerking van het toezicht en handhaving op de terrassen voor 2026 en verder. In 2026 worden ook de beleidsregels terrassen aangepast.
Handhavingsjuristen	In de begroting 2026-2029 is er extra budget opgenomen voor 1 FTE extra handhavingsjurist. Deze jurist wordt ingezet voor zaken m.b.t. openbare orde en veiligheid. Er is een toename te zien in bestuursrechtelijke interventies (drugsfeiten en strafbare gedragingen openbare orde en veiligheid), maar de zaken zijn ook complexer geworden. We krijgen steeds meer verantwoordelijkheden op het gebied van openbare orde en veiligheid. Zo neemt de gemeente de controles van coffeeshops en sekswerkbedrijven van de politie over, en hebben boa's sinds kort ook de mogelijkheid om te handhaven op kleine verkeersovertredingen.

Alcoholwet	Vanaf 2025 is er drie jaar budget beschikbaar voor onder andere inzet van een testkoper ², juridische handhaving en nalevingsonderzoek. In 2026 treden nieuwe regels in werking voor VTH voor de paracommerciële instellingen. Doel hiervan is duidelijkheid scheppen voor de ondernemers en preventie. In 2026 wordt er ook aandacht besteedt aan wederverstrerking aan minderjarigen.
Toezicht en Handhaving groene wetgeving	Voor het toezicht is er budget tot en met 2026. In 2026 zal er een evaluatie worden uitgevoerd over deze taak. In de perspectiefnota 2027 zal voor toezicht en handhaving op de groene wetgeving hier structureel budget opgenomen moeten gaan worden. Het toezicht en de handhaving op de groene wetgeving is een onderdeel van de vastgestelde kwaliteitscriteria waaraan we als gemeente moeten voldoen.
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	In 2026 voeren we concreter steekproeven op kwaliteitsborgers uit. In 2025 is dit op basis van signalen opgepakt en in 2026 maken we hier meer beleidsmatige keuzes in. Maatwerkvoorschrift ingebruikname Hiermee kan ingebruikname worden toegestaan, ook zonder de verklaring van de kwaliteitsborger, mits de strijdigheid niet afdoet aan het doel van de overtreden voorschriften. Momenteel is dit maatwerkbesluit nog niet opgenomen in het Bbl. De verwachting is dat deze bepaling in 2026 in werking treedt. Na inwerkingtreding heeft deze bepaling gevolgen voor toezicht en handhaving.
Gebruik (wonen, dienstverlening, horeca etc.) in strijd met functie omgevingsplan kernwinkelgebied en dwaalmilieu	Dit is een project dat uit het Stads arrangement, programma Economie wordt gefinancierd. Er wordt bekeken of dit in 2026 een vervolg krijgt. ■ Fase 1: Inventarisatie in het kernwinkelgebied en dwaalmilieu na te gaan op welke locaties er gebruik is (zoals wonen, dienstverlening, horeca) in strijd met functie in het omgevingsplan. ■ Fase 2: Opstarten handhaving indien nodig.
Seksinrichtingen/coffeeshops	Vanaf 2025 zijn er controles van toezicht & handhaving, in samenwerking met de politie, bij de vergunde/onvergunde seksinrichtingen en coffeeshops opgestart.

² Een testkoper, ook wel bekend als een mysteryguest, is een minderjarige die in de commerciële horeca en paracommerciële instellingen probeert om alcohol te verkrijgen. Een boa is hierbij aanwezig en kan, indien de minderjarige alcohol verkrijgt, een boete opleggen aan de overtreder.

Natuur Inclusief Bouwen	Aanvragers moeten via een puntenlijst aantonen hoe invulling wordt gegeven aan natuur inclusief bouwen. Deze puntenlijst moet op basis van het omgevingsplan onderdeel uitmaken van de omgevingsvergunningaanvraag. Daarnaast moet uit de aanvraag blijken of wordt voldaan aan de aangegeven maatregelen in de puntenlijst. In 2026 wordt het toezicht op de bouwtechnische elementen van het Natuur Inclusief bouwen weer opgepakt. In het eerste kwartaal van 2026 worden hierover werkafspraken en procesafspraken gemaakt. Hierbij worden ook de niet bouwtechnische elementen van het Natuur Inclusief bouwen betrokken. Vanaf het 2e kwartaal 2026 wordt er dan gewerkt conform deze afspraken en daarna vind er een evaluatie plaats.
Informatieplichten	De diverse informatieplichten op grond van de Ow en de Wkb zorgen voor veel uitzoekwerk en dit is foutgevoelig. In 2026 willen we hier meer grip op krijgen.
Proces intrekken omgevingsvergunningen	In 2024 was de werkwijze dat voor het intrekken van omgevingsvergunningen op verzoek, omdat niet is begonnen/er geen gebruik van is gemaakt en als sanctie, een taak werd uitgezet in de toezichtzaak met het verzoek om indien van toepassing de omgevingsvergunning in te trekken. Wanneer de casemanager nog in dienst is van Deventer werd de taak daar naar uitgezet, anders wordt er willekeurig een casemanager gekozen. Er is naar voren gekomen, dat de casemanager die taak nooit ziet in zijn/ haar dashboard. Het is één van vele taken die openstaan in de lopende zaken. Daarom is er begin 2025 besloten om deze taak bij de toezichthouders te gaan beleggen. Het gewijzigde proces tussen team Toezicht & handhaving en het team Omgevingsvergunningen worden nog verder afgestemd.
Huisvestingsverordening	De aanpassing en uitbreiding van de huisvestingsverordening kan ook voor toezicht en handhaving gevolgen hebben. De gevolgen van de wijzigingen zijn tijdens het opstellen van dit uitvoeringsprogramma nog niet duidelijk. De aanpak van uitzendbureaus met arbeidsmigranten en de bewoning door deze mensen continue aandacht
Vuurwerkverbod	Op 1 juli 2025 heeft de Eerste Kamer de initiatiefwet Veilige jaarwisseling aangenomen. Naar verwachting gaat het verbod vanaf de jaarwisseling 2026/2027 gelden. Dit heeft dan gevolgen voor de inzet en bevoegdheden van de toezichthouders/boa's. Momenteel is er al wel een handelingskader over vuurwerk voor toezicht en handhaving op het verbod.

Aanbesteding opleider toezichthouders/boa's	In 2025 wordt de aanbesteding voor een opleider voor toezichthouders/boa's afgerond. Hiermee waarborgen we een goede kwaliteit/prijs verhouding voor de opleidingen van de boa's.
Onderzoek prioritering taken Toezicht en Handhaving	Om de inzet van de toezichthouders/boa's te versterken gaan we in 2026 onderzoeken hoe en op welke manier binnen de gegeven uren er een prioritering van de werkzaamheden mogelijk is. Hierbij gaan we onder andere gebruik maken van VNG handreiking handhavingsbeleid & uitvoeringsplan voor gemeentelijke handhavers openbare ruimte (boa's domein I). Wij gaan ook onderzoeken of we de uren uitvraag kunnen omzetten naar een outputvraag.
Automotive branche op bedrijventerreinen	Hierbij gaat het om parkeren op de openbare straat en overlast, maar ook om ondermijning/ veiligheid. Vanuit 'economie' is dit een belangrijk onderwerp vanwege schaarste ruimte voor bedrijven en juiste bedrijf op juiste plek en voldoende economische meerwaarde en het aanzien van bedrijventerreinen (aantrekkelijk, toekomstbestendig etc. In 2026 zal hier verder invulling worden gegeven
Nieuwe planningstool toezichthouders	De planning is om vanaf Q2 van start te gaan met een nieuwe planningstool voor de toezichthouders/boa's. Grootste voordeel hiervan is de koppeling met YouForce en een verbetering van het overzicht. De mogelijkheid van de koppeling met eventueel tijdschrijven wordt nog onderzocht
Funderingsproblematiek	In 2025 is er een landelijk onderzoek uitgevoerd door TwijnstraGudde. De hoofdlijnen uit het rapport is dat in Nederland er in het algemeen weinig zicht op is. Het beeld in Deventer is dat de funderingsproblematiek niet zo urgent is. Het is mogelijk in 2026 de uitkomsten van het onderzoek leiden tot een landelijke uitwerking en visie hierop.
Uitvoeringsplan fietsparkeren binnenstad	Het uitvoeringsplan fietsparkeren vraagt, naast de bouw van de fietsenstalling die onderdeel is van het gebiedsprogramma Centrum en Schil, om structureel €705.000 aanvullende middelen. Om structureel ruimte te creëren en een netter straatbeeld te bevorderen, worden fietsparkeerverbodsgebieden vastgelegd in de APV en weesfietsen en fietswrakken actief verwijderd. €40.000,- is gereserveerd voor de handhaving. Er zal nog invulling gegeven moeten worden voor de uitvoering van deze taak door de toezichthouders.

Proef inzet scanauto parkeren	De planning is om in het najaar 2025 te starten met een proef voor het inzetten van een scanauto. Beleidsmatig is al een aantal jaar geleden aangekondigd dat er in de lijn van de digitalisering van de processen binnen de parkeerketen een scanauto wordt ingezet. Qua personele inzet is uitgegaan van de huidige inzet: deze blijft gelijk in uren, maar verandert qua taken.
Actualisering parkeerproducten	Onderdeel van de actualisering van de parkeerproducten is het vraagstuk rondom de wijziging van gereguleerde zones. Er is geconstateerd dat de voorwaarde van meer dan 50% draagvlak bij uitbreiding steeds minder resultaat oplevert. In de actualisatie wordt onderzocht welke structurele aanpassingen mogelijk zijn. Dit kan leiden tot een wijziging in de parkeerproducten en hiermee de aangewezen gebieden voor het betaald parkeren. De verwachting is dat in Q2 van 2026 de actualisering van de parkeerproducten vastgesteld gaat worden. Dit kan dit zorgen voor een vermindering van het aantal meldingen voertuigoverlast en daardoor ook een afname van de risico's. Of deze verlichting al in 2026 gerealiseerd wordt is afhankelijk van de snelheid waarmee de regulering kan worden ingevoerd.

Meldingen voertuigoverlast}

De laatste jaren is er een flinke stijging van meldingen in het kader van parkeeroverlast. Aangezien niet alle meldingen met de huidige capaciteit en bijbehorend budget opgepakt kunnen worden is er een prioritering gemaakt op de binnenkomende meldingen. Er is onderscheid gemaakt tussen spoedeisende situaties, ernstige overlast en weinig overlast.

Risico

Deze prioritering heeft als gevolg dat de meldingen met een lage prioriteit niet opgepakt worden waardoor er wellicht meer klachten komen en overlast wordt ervaren. Een ander risico is meer beschadiging van de openbare ruimte door de foutgeparkeerde voertuigen. Hierdoor kunnen de kosten van onderhoud aan de openbare ruimte hoger worden.

	Type melding	Schatting melding per kwartaal (totaal 2350 meldingen in 2024)	Melding Via	Omschrijving
1)	Spoedeisende situaties – Zeer hoge prioriteit	<30	OC / Intern	• Gevaarlijke verkeerssituaties: Meldingen waarbij het voertuig de doorgang van hulpdiensten belemmert, een acuut gevaar vormt voor voetgangers, of een ernstige verstoring van de verkeersveiligheid veroorzaakt. Hoge gevaarzetting.
2)	Ernstige overlast - Hoge prioriteit Actie vereist (geen spoed)	100-200	C/Slim Melden / Intern	• Illegaal geparkeerd: Voertuigen geparkeerd op gehandicaptenplaatsen zonder vergunning, in een bocht of voor uitritten en garages. Ook “niet-ladende” voertuigen op een laadpaalplaats voor elektrische auto's vallen hieronder. • Herhaaldelijke overtreders/terugkerende meldingen: Meldingen van voertuigen die herhaaldelijk dezelfde overtreding begaan. • Bedrijfsmatige overtredingen: mede in het kader van ondermijning. Op de industrieterreinen zijn er veel herhaaldelijke overtredingen door bijvoorbeeld bedrijven uit de autobranche.

3)	Weinig overlast – Lage prioriteit Geen actie vereist.	400-500	Slim Melden	• Meldingen zonder acute hinder: Voertuigen die mogelijk hinderlijk geparkeerd zijn, maar zonder directe veiligheidsrisico's of ernstige belemmering voor anderen. • Parkeerovertredingen zonder prioriteit: Voertuigen die bijvoorbeeld op de stoep staan, maar zonder dat er sprake is van direct gevaar of ernstige hinder • Voertuigen met verlopen kenteken of APK: Wanneer een voertuig al langere tijd niet aan de wettelijke eisen voldoet en een risico vormt voor de openbare orde of veiligheid. • Voertuigen met (cosmetische) gebreken: Meldingen over de staat van een voertuig, zoals kapotte verlichting of roest, zonder dat deze direct gevaar veroorzaken. • Parkeren in het groen: Voertuigen die geparkeerd staan in de groenstroken/perken. • Overlast rondom wegwerkzaamheden: recent voorbeeld is de overlast bij de rotonde in Zandweerd die momenteel verbouwd wordt. Hier gebruiken veel auto's de doorsteekroute bedoeld voor hulpdiensten in plaats van de omleiding.
Wet goed verhuurderschap en Wet betaalde huur		De gemeente heeft een wettelijke taak in het kader van toezicht en handhaving op de Wgv en Wbh via het Meldpunt Verhuur. Meldingen raken soms meerdere taakvelden. Intern werken we aan een integrale werkwijze (bijv. via het pandenoverleg) om de meldingen op een juiste manier af te handelen. Vanuit de Wgv en Wbh is voor de komende jaren (incidenteel en structureel) budget beschikbaar. In 2025 is een eerste stap gezet om inzicht te krijgen in benodigde Toezicht bouw en wonen capaciteit om Meldpunt Verhuur meldingen mbt bouwtechnische elementen op te pakken. In 2026 krijgt dit een vervolg en worden vijf van dit type meldingen door Toezicht bouw en wonen opgepakt. De hierbij opgedane ervaringen worden gebruikt om het ambitieniveau en daarmee de benodigde toezicht bouw en wonen capaciteit in het kader van deze wettelijke taak te bepalen. Jaarlijks evalueren we het aantal meldingen en de aard ervan. Bij aanleiding kan in de perspectiefnota om aanvullende middelen worden gevraagd.		

Omgevingsvisie

De gemeente Deventer groeit met circa 11.000 woningen tot 2035 ten opzichte van 2021. Voor de periode na 2035 worden locaties verkend uit Wonen ruimte stad. Momenteel zijn hier nog geen aantallen aangekoppeld, dat wordt uitgewerkt in het traject van Wonen, Ruimte Stad dat vanaf september ingevoegd wordt in de ontwerp Omgevingsvisie. Deze woningbouwopgave heeft uiteraard gevolgen voor VTH.

Omgevingsplan

De planning is dat medio 2026 een omgevingsplan 'nieuwe stijl' wordt vastgesteld voor de kern Bathmen. In grote lijn is dit beleidsneutraal echter op enkele onderdelen, bijvoorbeeld de regelgeving die betrekking heeft op 'bouwen' zullen er wijzigingen plaats vinden. Dit kan gevolgen hebben voor VTH.

2.2 Risico's

Onderdeel	Risico's
	Stikstof De problemen in het stikstofdossier brengen onzekerheden met zich mee. Zowel voor een initiatiefnemer als voor het bevoegd gezag. Vergunningaanvragen worden hierdoor complexer. Maar ook lopende vergunningprocedures krijgen te maken met nieuwe jurisprudentie op het gebied van salderen en technische oplossingen, een terughoudende opstelling van de provincie en de eis van nieuwe Aeries-berekeningen. De minister heeft een voorstel voor een spoedwet gedaan om de Kritische Depositie Waarde (KDW)- omgevingswaarden uit de wet te vervangen door een wettelijk verplicht programma van maatregelen inclusief sectorale doelen gericht op emissiereductie en een 'rekenkundige ondergrens' in te voeren van 1 mol/ha/jaar. Daarnaast worden proefprocessen uitgelokt.

Legesverordening

De legesverordening heeft tot doel om gemaakte kosten voor vergunningverlening toe te kunnen rekenen aan de aanvrager van de Omgevingsvergunning. In 2025 zijn de tarieven, met uitzondering van de indexatie, ongewijzigd ten opzichte van de aangepaste Legesverordening. Voor binnenplanse afwijkingen bevat de legesverordening geen heffingsgrondslag meer. Het is de bedoeling om dit in Legesverordening 2026 te herstellen met een vast tarief.

Bouwregels

Het programma STOER van het ministerie VRO over het schrappen van o.a. bouwtechnische eisen ten behoeve van het stimuleren van woningbouw. Dit geeft nieuwe onzekerheid over wat voor bouwregels er gaan gelden bij nieuwbouw van woningen. STOER adviseert onder andere over het aanpassen van technische bouweisen, beperken van onderzoekslasten en beperken bezwaar- en beroepsprocedures.

Het belang van het tempo van de woningbouw, maar ook van een integrale benadering van de verschillende opgaven. Op de adviezen die gaan over water en bodem komt de minister in een later stadium terug, na overleg met onder andere de minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Omgevingsplan Bathmen

In 2026 treedt het omgevingsplan Bathmen in werking. In dit omgevingsplan zijn de regels met betrekking tot 'bouwen' nieuw. Dit zal een wijziging geven in de vergunningverlening.

	Kaderrichtlijn water De waterkwaliteit in Nederland wordt steeds meer urgent. De doelstellingen van de Kaderrichtlijn water ondersteunen het realiseren en behouden van schoon en gezond oppervlakte- en grondwater. In 2027 moeten alle EU-lidstaten voldoen aan de doelen die KRW stelt. Dit kan leiden tot wellicht extra maatregelen bij (bouw)vergunningen. Dit maakt een (bouw)plan ook duurder.
  	Beperkte capaciteit Handhavingsjuristen Het prioriteren van handhavingsdossiers is ingewikkeld en soms moeilijk uitlegbaar aan de samenleving. Temeer ingeval van handhavingsverzoeken van belanghebbenden, op onderwerpen waarop geen planmatig toezicht wordt uitgevoerd. Ook het selectiviteitskader van het Openbaar Ministerie is hier debet aan. Handhavingszaken worden over de lijn wat ingewikkelder om uit de voeren gelet op allerlei nieuwe regelgeving en jurisprudentie (zoals bijvoorbeeld het relativiteitsvereiste en het nieuwe overtrederbegrip). De rechtspraak vraagt een steeds grotere bewijslast van de overheid, wat meer tijd en onderzoek kost. Het risico is dat er bepaalde zaken blijven liggen. In sommige gevallen zullen de toezichthouders moeten afstemmen met de handhavingsjuristen om te inventariseren of er voldoende capaciteit is om bestuurlijk te kunnen handhaven (afstemming toezicht versus handhaving). Er is voor 2026 extra capaciteit voor één handhavingsjurist opgenomen in de begroting. Ook indien dit budget wordt toegekend gaan we een druk zien op de werkzaamheden van de handhavingsjuristen.

Ervaring en samenstelling vakgroep Openbare Ruimte

In de huidige arbeidsmarkt is het lastig om ervaren boa's te werven. De afgelopen jaren was er sprake van een hoge uit- en instroom, onder andere richting politie en douane. In dit kader is er geïnvesteerd in een verdere professionalisering van het inwerkprogramma, het opleidingsplan en een arbeidsmarktcampagne. Daarnaast is er nadrukkelijk aandacht voor een verbetering van de primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, onder andere via een functieherwaarderingstraject.

Voorschriften in vergunningen

Bij de vergunningen zien wij een stijging van het aantal voorschriften waar ook toezicht op gehouden moet worden.

Ondermijning

Deze taak vraagt steeds meer inzet van toezicht en handhaving. Het aantal casussen neemt toe en worden veelal ook nog eens omvangrijker en complexer. Voor 2026 wordt bekeken of dit binnen de huidige capaciteit ook geleverd kan worden.

Financiering VTH-taken: Met de komst van de Wkb vallen bepaalde taken, en de daarmee gepaard gaande legesinkomsten, weg. Met de Omgevingswet kunnen meer activiteiten vergunningvrij worden gemaakt. Veranderingen die forse impact kunnen hebben op de scope van de legesheffing.

Verkiezingen gemeenteraad 2026 De uitkomst van de verkiezingen kan gevolgen hebben voor de taakuitvoering en de budgetten die beschikbaar worden gesteld voor Vergunningverlening Toezicht en Handhaving.

2.3 Risicoanalyse bouwen/RO

De basis voor de gestelde prioriteiten en doelen komt onder andere voort uit de risicoanalyse. De wetgever schrijft voor dat een risicoanalyse ten grondslag moet liggen aan beleid. De analyse geeft inzicht waar de risico's zich voordoen en geeft op deze wijze een handvat voor het maken van keuzes bij toezicht en handhaving. In het VTH-beleidsplan ³ is de achtergrond opgenomen van deze risicoanalyse.

De risicoanalyse leidt tot de volgende uitgangspunten:

- Alle vergunningen (nieuwbouw Wkb-gevolgklasse 2-3) worden 100% gecontroleerd;
- Bij grotere projecten (Wkb-gevolgklasse 3) wordt ernaar gestreefd om tussendoor bij essentiële (constructieve) onderdelen nog één- of tweemaal te controleren;
- Bij woningen (Wkb-gevolgklasse 1) kan de gemeente 5 type Wkb-meldingen ontvangen (melding bouw, start bouw, melding strijdigheid, einde bouw, gereed melding bouw). Vooralsnog wordt de meeste prioriteit gegeven aan de 'bouwmelding' en 'gereedmelding bouw';
- Opleveringscontroles worden indien nodig en mogelijk in overleg met de Veiligheidsregio IJsselland samen uitgevoerd;
- Overige meldingen worden binnen 3 werkdagen in behandeling genomen;
- Calamiteiten worden direct in behandeling genomen, waarbij het gemeentelijk rampenplan/bevolkingszorg in werking treedt.

3 [2025-15-nota-VTH_beleidsplan.pdf](#)

	Fysieke veilig- heid	Kwaliteit leefom- geving	Financiële/ econo- mische schade	Natuur	Bestuur- lijk imago	Gemid- delde	Kans	Risico	Score
Activiteit Bouwen									
Publiekstoegankelijk gebouw (o.a. bijeenkomst-, onderwijs-, winkel, en gezondheidszorgfunctie)	4	4	4	2	3	3,4	4	13,6	Hoog
Bedrijfsgebouw (kantoren en industriefunctie)	3	3	3	3	2	2,8	4	11,2	Hoog
Bedrijfsgebouwen, opslageruimtes, magazijnen max 2 verdiepingen	2	2	2	3	2	2,2	4	8,8	Gem
Woongebouw (appartementcomplex en logiesfunctie)	3	4	3	2	2	2,8	3	8,4	Gem
Aanpassing duurzaamheid (o.a. klimaat-adaptatie, natuurinclusief bouwen)	1	1	2	3	3	2	4	8	Gem
Grondgebonden woningbouw	3	3	2	1	1	2	3	6	Laag
	3	3	3	1	4	2,8	3	8,4	Laag
Overige bouwwerken (zoals dakkapellen, dakopbouw, gevelwijziging, erfafscheiding)	2	1	2	1	1	1,4	4	5,6	Laag
Grote bouwwerken geen gebouw zijnde, zoals bruggen, geluidsschermen en viaducten	2	2	4	3	3	2,8	2	5,6	Laag
Bouwen in afwijking van vergunning	2	2	1	1	1	1,4	3	4,2	Laag
Tijdelijk bouwwerk	1	1	1	1	1	1	2	2	Laag
Bestaande bouw									
Publiekstoegankelijk gebouw (o.a. bijeenkomst-, onderwijs-, winkel, en gezondheidszorgfunctie)	5	5	5	3	4	4,4	3	13,2	Hoog
Kamergewijze verhuur	4	5	2	1	3	3	4	12	Hoog
Bedrijfsgebouw	4	4	3	3	3	3,4	3	10,2	Hoog
Woongebouw (appartementencomplex en logiesfunctie)	4	4	2	2	3	3	3	9	Gem
Woningsplitsing	3	3	2	1	2	2,2	4	8,8	Gem
Grondgebonden woning	4	4	1	1	2	2,4	2	4,8	Laag
Overige bouwwerken (zoals dakkapellen, dakopbouw, gevelwijziging, erfafscheiding)	1	2	1	1	1	1,2	2	2,4	Laag
Onomkeerbare beschadiging cultuurhistorische waarden	1	2	3	1	4	2,2	3	6,6	Laag
Niet naleven van voorwaardelijke verplichtingen o.a. landschappelijke inpaddingen (oa. Erginrichtingsplannen)		2	1	2	1	1,2	4	4,8	Laag
Afwijken Omgevingsplan									
Ondermijning	3	4	4	3	4	3,6	4	14,4	Hoog
Strijdig gebruik kamerverhuur (t.b.v. zorg)	3	4	2	1	2	2,4	4	9,6	Gem
Gebruik in strijd met het omgevingsplan	3	4	2	2	3	2,8	3	8,4	Gem
Illegaal gebruik van gronden	1	2	2	3	2	2	3	6	Laag
Bouwen in strijd met het omgevingsplan	1	2	2	2	2	1,8	3	5,4	Laag
Illegaal permanente bewoning van recreatiewoningen	2	3	2	2	2	2,2	2	4,4	Laag
Activiteit slopen									
Slopen zonder asbest	3	3	2	2	2	2,4	3	7,2	Gem
Overige activiteiten									
Constructies bij de evenementen	5	1	3	1	4	2,8	4	11,2	Hoog
Reclame	1	3	1	1	1	1,4	4	5,6	Laag

2.4 Formatie VTH

2.4.1 Team Omgevingsvergunningen

Functie	FTE
Jurist	0,89
Klantregisseur/-adviseur	4
Adviseur Erfgoed en Monumenten	3
Coördinator Welstand en Planadviesraad	0,89
Casemanager Omgevingsvergunningen	8,83
Medewerker Omgevingsvergunningen	2,28
Constructeur	1,00
TOTAAL ⁴	20,89

2.4.2 Team Apv en bijzondere wetten

Functie	FTE
Teamleider	1,00
Jurist	1,00
Klantregisseur	0,40
Coördinator	0,89
Casemanager Horeca en evenementen	7,44
Administratie	2,65
Administratie voor het team Omgevingsvergunningen	1,92
Proces regisseur	1,00
Bibob coördinator	1,00
TOTAAL	17,3

4 [Er is nog 1fte vacatureruimte voor een seniomedewerker](#)

2.4.3 Team Toezicht en Handhaving

In 2025 heeft er een onderzoek plaatsgevonden met betrekking tot de vakgroep Openbare Ruimte. Naar aanleiding van dit onderzoek is er een cultuurtraject is ingezet bij de vakgroep Openbare Ruimte. Daarnaast zal er een wijziging gaan plaatsvinden in de structuur van het gehele team. Dit kan gevolgen hebben op onderstaand overzicht. Op het moment van schrijven van dit uitvoeringsprogramma zijn hierin nog geen keuzes gemaakt.

Vakgroep	Vergunningen Functie	Formatie in fte's
Algemeen	Teamleider	1,0
	Senior beleidsadviseur VTH	0,88
	Adviseur TH	1,0
	Coördinator bestuurlijke controles	1,0
	Stafbureau: balie, planning, ondersteuning, administratie, gevonden voorwerpen, invorderingen	3,7
	Handhavingsjuristen	5,5
Vakgroep Bouw en Wonen	Operationeel leidinggevende	0,5
	Accountmanager ODIJS	0,4
	Toezichthouder bouw- en woningtoezicht	8,4 ⁵
Vakgroep Brug en Sluis	Operationeel leidinggevende	0,1
	Toezichthouder	1,8
Vakgroep Openbare Ruimte	Operationeel leidinggevende	1,0
	Toezichthouder algemeen	21,7
	Flexteam/overlastlocaties	2,0
	Toezichthouder Alcoholwet	1,0
	Toezichthouder Terrassen	0,3
	Toezichthouder Groen	1,0 ⁶
	Toezichthouder illegale kamerverhuur	1,0
	Senior Toezichthouders	4,0
Totaal fte's Toezicht en Handhaving		56,28

5 [Op 1 juli 2025 is 1FTE toezichthouder toegevoegd.](#)

6 [Betreft incidentele dekking tot en met 2026.](#)

2.5 Wat gaan we doen?

2.5.1 Team Omgevingsvergunningen

Labels ⁷ onder Omgevingswet

In 2026 zal bekeken worden of de indeling in labels moet worden aangepast. De huidige indeling van de labels dateert namelijk uit 2014 en mede door de ervaring met de Omgevingswet is het een goed moment om hier naar te kijken.

Onderdeel/ Vakgroep	Type	Functie	Aantal Vergunningen
Vergunningverlening	Label 1	Ruimtelijk bouwen < 50K	305
		Technisch bouwen	50
		(Handels)reclame	40
		Kappen	140
		Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa)	65
		Inritten/uitritten	40
	Label 2/3	Ruimtelijk bouwen > 50K	235
		Technisch bouwen	110
		Sloop	5
		Aanlegactiviteiten	11
		Bopa	85
		Monumenten	50
		Vooroverleggen/pre-advies	200

⁷ Voor meer informatie over de indeling in labels zie het VTH-beleidsplan.

2.5.2 Team Apv en bijzondere wetten

APV en bijzondere wetten	Apv	Artikel 2: 3 (kennisgeving openbare betoging)	15
		Artikel 2:25 (melding evenement)	320 + Verkeersrg: 200 Markten: 100
		Artikel 2:26a (vergunning betaald voetbal)	onbekend
		Artikel 2:28 (vergunning horeca-exploitatie)	85
		Artikel 2:28 (wijziging exploitatievergunning)	130
		Artikel 2:39 (exploitatie speelgelegenheid)	1
		Artikel 3:4 (vergunning seksinrichting)	0
			3
			1
	Alcoholwet	Artikel 3 (vergunning horeca- of slijtersbedrijf)	65
		Artikel 35 (ontheffing zwak-alcoholische drank)	100
	Wet op de kansspelen	Artikel 3 (vergunning kansspel)	5
		Artikel 30b (vergunning kansspelautomaten)	14
	Speelautomaten-verordening Deventer	Artikel 6 (speelautomatenhal)	0
		Wet wijziging beheerderschap	4
coffeeshop-controles			Waarschijnlijk tussen de 4 en 8

2.5.3 Team Toezicht en Handhaving (vakgroep toezicht bouw & wonen)

Voor een duidelijk beeld van een aantal onderdelen die zijn opgenomen in de tabellen staan hieronder voor advisering, dienstverlening en de begrippen controle en hercontrole een uitleg:

Een **controle** omvat de volgende werkzaamheden: de voorbereiding (eventueel nog opvragen en beoordelen of laten beoordelen van gegevens), het controlebezoek, het opstellen van de controlerapportage en het vastleggen van bevindingen van het toezicht en het verwerken van gegevens in het dossier.

Hercontrole Het opnieuw uitvoeren van een administratieve en/of fysieke controle van een zaak (IJVI) op een specifiek onderdeel dat eerder is afgekeurd, onvoldoende is beoordeeld, of waarover twijfel bestond. Het doel is om te verifiëren of de geconstateerde tekortkomingen of afwijkingen zijn opgelost, zodat het betreffende aspect alsnog goedgekeurd kan worden. De werkzaamheden die vallen onder 'controle' zijn ook van toepassing bij de hercontrole.

Advisering Het op een professionele, klantgerichte en transparante manier adviseren van een aanvrager en/of vergunninghouder, een kwaliteitsborger en andere bij de vergunning(aanvraag) betrokken partijen, over de aanvraag en/of vergunning.

Het juridisch kader hierbij:

- Erfgoedwet
- Algemene wet bestuursrecht
- Omgevingswet (WKB)
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
- Algemene plaatselijke verordening
- Verordening fysieke leefomgeving
- Huisvestingsverordening

Advisering heeft betrekking op een toezichtstaak (IJVI). Ongeveer 7% van de geplande uren wordt besteed aan advisering.

Dienstverlening Het op een professionele, klantgerichte en transparante manier begeleiden, informeren en ondersteunen van burgers, bedrijven, collega's en andere belanghebbenden.

Dienstverlening richt zich op het contact en de interactie met belanghebbenden, waarbij heldere communicatie, deskundigheid en betrouwbaarheid centraal staan.

Het juridisch kader hierbij:

- Erfgoedwet
- Algemene wet bestuursrecht
- Omgevingswet (WKB)
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
- Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
- Algemene plaatselijke verordening
- Verordening fysieke leefomgeving
- Huisvestingsverordening

Dienstverlening staat los van specifieke toezichtzaken en wordt dus niet geregistreerd in IJVI als een toezichtzaak. Ongeveer 15% van de geplande uren wordt besteed aan dienstverlening

Met andere woorden: de toezichthouder is er niet alleen om te handhaven en te controleren, maar ook om dienstbaar op te treden richting de samenleving, door duidelijk, behulpzaam en rechtvaardig te handelen.

	Type	Functie	Uren	Aantal controles
	Nieuwbouw	Woonfunctie	3000	384
		Bijeenkomstfunctie	650	140
		Industriefunctie	800	103
		Onderwijsfunctie	185	15
		Logiesfunctie	225	30
		Kantoor-/winkelfunctie	400	40
	Bestaande bouw		900	Onbekend
	Slopen		300	Onbekend
	Meldingen/eigen waarneming		1150	Onbekend
	Calamiteiten		390	Onbekend
	Reclame		350	Onbekend
	Monumenten		400	Onbekend
	Omgevingplannen		800	Onbekend
	Kamerverhuur		3028	500
	Wkb meldingen		400	
Totaal aantal uren			12978	

De toezichthouder van de toekomst

De moderne toezichthouder bouw is meer dan alleen een bouwtechnisch expert. Het is een professional die tevens optreedt als een verbinder, adviseur én innovator. De rol ontwikkelt zich continu, waarbij een combinatie van diepgaande vakkennis en sterke, toekomstgerichte vaardigheden noodzakelijk is om de complexe uitdagingen en kansen in de bouwsector aan te gaan en zo te blijven bijdragen aan een veilige en duurzame leefomgeving.

De kansen van de toekomst

Er zijn diverse kansen voor het vak van toezichthouder bouw, gedreven door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen. Digitalisering en innovatie vormen een belangrijke kans; de toepassing van drones, sensoren, AI en BIM⁸ kan leiden tot efficiënter en nauwkeuriger toezicht, waarbij digitale tools de administratieve last verlichten. Nieuwe wetgeving, zoals de Omgevingswet, biedt ruimte voor integraal toezicht (samenwerking tussen bouw, milieu en ruimtelijke ordening) en de mogelijkheid om al in de initiatieffase van projecten betrokken te zijn. De toenemende focus op verduurzaming van de bouw, zoals circulair en energieneutraal bouwen, vereist specialistisch toezicht en biedt kansen voor verdieping en profilering. Er is een groeiende focus op samenwerking en dialoog, waarbij de rol van de toezichthouder kan verschuiven van louter 'controleur' naar 'coach' of 'adviseur'. Ten slotte groeit door incidenten en complexere projecten de maatschappelijke erkenning van het belang van goed toezicht te zijn.

8 BIM staat voor Building Information Modeling. Dit is een technische 3D-model van een bouwwerk, dat indien gewenst kan worden uitgebreid met aanvullende dimensies.

3. Werkwijze VTH

3.1 Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

3.1.1 Vergunningverlening

In 2025 is het werken met de Omgevingswet steeds meer regulier werk geworden. In 2025 is er nog wel nog steeds inzet gegaan om vergunningen om grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht te behandelen. De aanvragen na 1 januari 2024, zijn op grond van de Omgevingswet in behandeling genomen. Hierbij is gestart met werken met de Omgevingswet en met de 'knip'. Er kunnen twee vergunningen nodig zijn voor de activiteit bouwen van een bouwwerk. Een omgevingsvergunning voor de (technische) bouwactiviteit en een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit. Met de inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is er in sommige gevallen sprake van een gevolgklasse 1, en is een melding voldoende. De meldingen voor de Wkb worden behandeld door het team Toezicht en Handhaving. Echter om het bouwwerk te kunnen realiseren blijft naast een melding ook soms een ruimtelijke omgevingsvergunning nodig.

Voor vergunningverlening Ow wordt in eerste instantie gewerkt met een vaste formatie. Een aantal van de beschreven ontwikkelingen kan leiden tot een hoger aantal af te handelen activiteiten/ vergunningaanvragen. Anderzijds kunnen andere ontwikkelingen, zoals de stikstofproblematiek en een toename van de bouwkosten, leiden tot een (tijdelijke) afname van activiteiten. Om voorgaande reden monitoren we op maandelijkse basis de aantallen ingediende vergunning aanvragen en vooroverleggen. Er wordt gebruikgemaakt van een flexibele schil, waarbij via bureaus wordt ingehuurd of dossiers worden uitbesteed.

3.1.2 Toezicht en Handhaving

De impact van de inwerkingtreding van de Ow en de Wkb wordt steeds meer duidelijk en gemonitord. In het VTH-beleidsplan is, met de ervaringen uit 2024, een Wkb-beleidskader opgesteld. Dit beleidskader zal in de loop van de jaren indien nodig aangepast worden. De meldingen in het kader van de Wkb zijn er bij het team Toezicht en Handhaving wel meer administratieve handelingen gekomen.

3.2 Werkwijze en uitvoering vergunningverlening

Deze paragraaf geeft inzicht in de uit te voeren taken en werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening Omgevingswet. Het betreft uitsluitend de ‘thuis taken’ die ook worden aangeduid als ‘BRIKS-taken’ (Bouwen, Reclame, Inrit, Kappen en Slopen). De gemeente Deventer heeft ervoor gekozen om ook de plustaken, zoals bodemtaken, onder te brengen bij de Omgevingsdienst IJsselland (ODIJS). Ook sloopmeldingen voor wat betreft asbest en meldingen mobiel puinbreken zijn ondergebracht bij de ODIJS. Ten behoeve van dit uitvoeringsprogramma is naast de te verwachten ontwikkelingen op het gebied van wetgeving en bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen, een analyse gemaakt van het (woning)bouwprogramma, ophanden zijnde bouwprojecten en de benodigde tijd en capaciteit die hiermee gemoeid is. Ow-vergunningen worden afhankelijk van het soort activiteit onderverdeeld in drie labels, die door een vergunningverlener dan wel een casemanager worden behandeld. Afhankelijk van de complexiteit wordt het proces begeleid door een klantadviseur of -regisseur. Voor de technische toets zijn een constructeur en technische vergunningverlener aangewezen

Label	Omschrijving
Label 1	Kleine initiatieven met een “snelle levering”. Denk daarbij aan activiteiten als kap, (handels)reclame, kleine (ver)bouwingen. Ook huisnummerbesluiten en geluidsontheffingen bij wegwerkzaamheden zijn producten van label 1. De label 1 initiatieven worden afgehandeld door vergunningverleners.
Label 2	Gemiddelde initiatieven waarbij voor levering de wettelijke termijn het uitgangspunt is.
Label 3	Complexe of politiek/maatschappelijke gevoelige initiatieven. Denk daarbij aan enkelvoudige of meervoudige aanvragen waarvoor specialistische kennis nodig is en waarbij vaak samenwerking met één van de ketenpartners zoals Veiligheidsregio of Omgevingsdienst noodzakelijk is. Of aanvragen waarvoor coördinatie en afstemming moet plaatsvinden met het Waterschap, Rijkswaterstaat of Provincie. Initiatieven label 2 en 3 worden afgehandeld door casemanagers met in veel gevallen een constructieve en/of technische toets en procesbegeleiding door een klantadviseur of -regisseur.

3.3 Werkwijze en uitvoering toezicht en handhaving

3.3.1 Prioritering

In eerste aanleg wordt de beschikbare toezicht- en handhavingscapaciteit ingezet op geprioriteerde onderwerpen op basis van een risicoanalyse (zie bijlage 2). Vaak is het zo dat de intensivering van toezicht op een onderwerp leidt tot meer naleving maar ook tot meer handhavingszaken. De beschikbare middelen voor toezicht en handhaving zijn vastgesteld in de begroting en verdeeld over verschillende beleidsprogramma's. In het VTH-uitvoeringsprogramma zijn deze middelen omgezet in personele capaciteit binnen de vakgroepen 'bouwen & wonen', 'openbare ruimte' (boa's) en handhavingsjuristen. Deze capaciteit wordt vervolgens toegewezen aan betreffende taakgebieden, zoals beschreven in de productbladen (zie Bijlage 1). Binnen een vakgroep kunnen taken eventueel onderling worden uitgewisseld, maar dit is niet altijd mogelijk tussen vakgroepen vanwege functie- en opleidingsvereisten.

De verplaatsing van taken tussen verschillende programma's is soms wel haalbaar, maar vereist afstemming en kan leiden tot aanpassingen van gestelde doelen en bijbehorende budgetten, waarvoor goedkeuring van het college en/of de gemeenteraad nodig is.

3.3.2 Uitgangspunten

Bij het uitvoeren van toezichts- en handhavingstaken worden de volgende principes gevolgd:

- Voorkomen is beter dan genezen. Het doen naleven van wetten en regels staat voorop! Hierbij worden factoren zoals kennis van de doelgroep, spontane naleving, pakkans en bestraffingsmogelijkheden in overweging genomen. Hiervoor worden de inzichten gebruikt zoals deze zijn verwoord door het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) in het Interventiekompas.
- Efficiënt en effectief: Toezicht en handhaving wordt zo efficiënt en effectief mogelijk ingezet en uitgevoerd.
- Integrale aanpak: Samenwerking, afstemming en consistentie worden bevorderd door een integrale aanpak.
- Klantgericht: Handhaving moet indien mogelijk klantgericht worden uitgevoerd.
- Beginselplicht handhaving: Voor de gemeente geldt een beginselplicht tot handhaving. Als tijdens toezicht een overtreding wordt geconstateerd dan 'moet' hierop gehandhaafd worden, tenzij dit kan/moet worden gedoogd. In het VTH beleidsplan is de gedoogstrategie opgenomen.

- **Proportionaliteit:** Handhaving moet proportioneel zijn, waarbij er een balans moet zijn tussen het doel en de middelen die worden ingezet. Bij handhaving moet er rekening worden gehouden met proportionaliteit en subsidiariteit, wat betekent dat de motivatie om te handhaven moet worden bepaald op basis van de ernst van de situatie en de geschiktheid van de gekozen maatregelen.
- **Evenredigheid:** Handhaving moet evenredig zijn. Dit betekent dat het middel noodzakelijk is (en geschikt is om de overtreding te voorkomen of te beëindigen). Daarnaast moet ook gekozen worden voor de minst ingrijpende maatregel die effectief is.

3.3.3 Handhavingsverzoeken

Een formeel verzoek tot handhaving heeft juridisch gezien een bijzondere status. Indien een belanghebbende ons wijst op de overtreding van een wet of regel dan moeten wij, nadat wij deze waarneming hebben geverifieerd, hierop normaal gesproken handhaven. Dit laatste ongeacht de prioriteringsrangorde van het betreffende onderwerp. Dit houdt in dat schaarse juridische handhavingscapaciteit soms moet worden besteed aan niet prioritaire onderwerpen.

In veel van deze gevallen is er ook sprake van een overtreding die nauwelijks zichtbaar is en/of er is geen reële overlast. Het conflict wordt vaak verergerd en er volgen (tegen)handhavingsverzoeken over en weer, waar we ook weer veel tijd in moeten steken. In dit soort gevallen, waarin de belangen van de betrokkenen nauwelijks worden geraakt, gaan we de verzoeken scherper beoordelen. Het resultaat van die afweging kan zijn dat van handhaving wordt afgezien, gelet op het karakter van het overtreden voorschrift, het daarbij betrokken algemene belang en de belangen van de verzoeker. Als besluiten worden gemotiveerd, dan is deze handelwijze in lijn met jurisprudentie van de Raad van State. (ECLI:NL:RVS:2014:1982).

Tot slot is het nog van belang te vermelden dat deze paragraaf geen betrekking heeft op alle ambtshalve handhavingszaken die worden opgepakt in het kader van onder andere de Apv, bijzondere wetten en drugsoverlast. Deze zaken vormen het grootste deel van de werkzaamheden van de handhavingsjuristen.

3.3.4 Social Media

Door social media effectief in te zetten kunnen de volgende effecten worden gerealiseerd:

- Vergroten van de zichtbaarheid en de naleving van inwoners: Sociale media bieden een platform om zichtbaarheid te creëren voor de handhavingsactiviteiten.
- Sociale media kunnen helpen bij het afschrikken van potentiële overtredders. Aan de hand van social media kan worden uitgelegd wat de regels en wat de straffen zijn. Ook door het delen van informatie over handhavingsacties kan de naleving worden verbeterd.
- Verbeteren van de beeldvorming van 'Boa's op straat': Veel inwoners hebben een vertekend beeld van de toezichthouders/boa's op straat. Vaak worden zij gezien als mensen die erop uit zijn om zoveel mogelijk bonnen te schrijven. Hoewel de toezichthouders/boa's ook bonnen uitschrijven hebben ze een breder takenpakket. Bijvoorbeeld het assisteren bij calamiteiten, het toepassen van EHBO, het optreden als gastheer in de stad en het regelen van verkeer.
- Verbeteren van de samenwerking met stakeholders: Sociale media kunnen helpen bij het betrekken van het publiek bij toezicht en handhaving. Door interactie met burgers en het delen van informatie kunnen handhavers en toezichthouders feedback krijgen en beter begrijpen wat er in de gemeenschap speelt.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Productbladen

Productblad 1 Brandveiligheid Veiligheidsregio IJsselland (Brandweer)	
Omschrijving van de taak	De veiligheidsregio IJsselland ondersteunt de gemeente bij haar toezicht- en handhavingstaken op het gebied van brand- en vluchtveiligheid. Dit gebeurt zowel in de bouw- als gebruiksfase. Daarbij worden de landelijke eisen van het Bouwwerken Leefomgeving (regelgericht) gehanteerd, vaak aangevuld met adviezen op basis van onze repressieve ervaringen (risicogericht).
Doel: wat vinden wij belangrijk?	Voorkomen en beperken van brand en de schadelijke gevolgen van brand.
Indicatoren? Wat meten we om na te gaan of de doelstellingen worden behaald en hoe meten we dat?	Er zijn geen indicatoren met de Veiligheidsregio afgesproken. Op verzoek van de toezichthouders gaat de Veiligheidsregio mee. Tot op heden is een verzoek voor deelname aan controles nooit hoeven af te wijzen.
Programma 2026 Wat gaan we doen?	Elke locatie die een gebruiksmelding indient wordt bezocht door de brandweer. Voorgaande jaren was er meestal geen specifieke extra behoefte aan inzet voor de brandweer. De afspraak is dat de brandweer beschikbaar is om op ad-hoc verzoeken te reageren.
Hoe gaan we het doel bereiken?	Niet iedere gebruiker zal weten wanneer er sprake is van brandveilig gebruik, zodat overtredingen in veel gevallen vermoedelijk onbewust plaats vinden. In deze gevallen zal de gebruiker worden geïnformeerd en worden verzocht de overtreding(en) te beëindigen. Daarnaast zijn er gebruikers die bewust de regels overtreden. Indien de overtreding niet ongedaan wordt gemaakt, kan er afhankelijk van de capaciteit bij bouw- en woningtoezicht handhavend worden opgetreden.

Productblad 2 Toezicht milieu
Programma Milieu en Duurzaamheid

Toelichting taak Deze taak is gericht om een schone en veilige leefomgeving te blijven realiseren. Hieronder valt het houden van toezicht op naleving van de bepalingen uit de Afvalstoffenverordening. Het gaat hier onder meer om dumpingen, het veroorzaken van zwerfafval.

Taken

■ Bijplaatsingen ondergrondse containers	■ snoeproutes en zwerfafval
■ Illegale dumpingen in buitengebied	■ Illegale dumpingen in buitengebied
■ Afvalscheiding: PMD, paper, GFT	■ aanbieden bedrijfsafval

Uren beschikbaar Toezichthouders/boa's 6950 uur

Doelstelling Output

- Minder meldingen van illegale stort vergeleken met 2025
- Het realiseren van een positief effect op het naleef- en scheidingsgedrag van inwoners van de gemeente Deventer.
- Minder dumpingen van grof afval dan in 2025 en adequaat onderzoek bij milieudelicten en illegale bomenkap
- Schonere energiestromen dan in 2025

Indicatoren

- Het aantal en soort meldingen
- Het aantal kilo's aan afval afkomstig van de hotspots
- Aantal kilo's vervuild afval

Wijze van toezicht

Controles van bijplaatsingen en controles van afvalzakken die aan de hand van meldingen worden opgepakt. Daarnaast een meer preventieve werkwijze zoals:

- Gesprekken met inwoners en woning eigenaren rondom hotspots
- Communiceren met inwoners (bijvoorbeeld aan de hand van social media)

Monitoring Elk kwartaal wordt er een kwartaalrapportage opgesteld waarbij de cijfers worden geanalyseerd.

Productblad 3 Vergunningverlening en Toezicht Bouwen en Wonen
Programma Ruimtelijke ontwikkeling

Doelstellingen output

- Bouwwerken die voldoen aan vergunning c.q. wet/regelgeving.
- 100% van de aanvragen wat betreft
- omgevingsvergunning bouw, OPA monument en sloop worden binnen de wettelijke termijn afgehandeld.
- Minimaal 75% van de verzoeken van aanvulling binnen 21 dagen verzenden.

Doelstellingen Output

- Naleving van wet- en regelgeving- 100% van de geconstateerde overtredingen worden ongedaan gemaakt.
- 100% van de meldingen m.b.t. illegale kamerverhuur wordt opgepakt
- Toezicht op iedere vergunning m.b.t. kamerverhuur (100%)- Voorkomen en beperken van brand en de schadelijke gevolgen van brand (brandweer)
- het aantal opgeleverde bouwwerken zonder verklaring kwaliteitsborger (steekproef)

Indicatoren

- Aanvragen afhandelen binnen wettelijke termijn
- Maximale doorlooptijd

Indicatoren

- Het aantal overtredingen m.b.t. veiligheid men gezondheid.
- Aantal gecontroleerde objecten en aantal controles
- Het aantal stilleggingen t.o.v. het aantal verleende vergunningen
- Aantal waarschuwingen en handhavingsbeschikkingen

Monitoring Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output. Zo nodig vindt bijsturing plaats. Registratie van de vergunningen en controles worden bijgehouden in IJVI.

Productblad 4 Vergunningverlening en Toezicht op de Apv, Horeca, evenementen en bijzondere wetten

Programma Openbare Orde en Veiligheid en Ruimtelijke Ontwikkeling

Taken vergunningverlening		Taken toezicht	
Apv	Betogingen	Algemeen toezicht: dagelijkse controles, zowel avonduren en weekend	13.024 uur
	Terrassen		
	Evenementen	Evenementen: inzet bij C-evenementen en B-evenementen met hogere risico inschatting. 100 uur is bestemd voor toezicht bouwen en wonen	2400 uur
	Betaald voetbal		
	Exploitatie openbare inrichting	Jeugd toezicht: dagelijks worden de hotspots met jeugdoverlast bezocht	3500 uur
	Wijziging exploitatievergunning		
Alcoholwet	Seksinrichtingen/ coffeeshops	Alcoholwet: controleren op de actualiteit van de vergunning, het controleren van de voorschriften uit de vergunning en een leeftijdscontrole	1388 uur
	Horeca of slijterij		
Wet op de kansspelen	Zwak alcoholhoudende drank	Terrassen: Controleren of de ongeveer 90 terrassen in de binnenstad zijn opgesteld en opgebouwd conform de verleende vergunningen (onderdeel gefinancierd uit Programma Economie en Internationaal beleid)	1121 uur
	Kansspel- en automaten		
Speelautomaten-verordening	Speelautomatenhal		
		Totaal uren toezicht 21433 uur	
Doelstelling Output		Doelstelling Output	

■ De vergunningen kennen geen fatale beslistermijn. 100% afhandeling binnen het wettelijke beslistermijn is niet realistisch. ■ Goede dienstverlening en goed contact met de klant is belangrijk. ■ Zorgvuldige vergunningverlening: er mag in 100% van de gevallen na besluitvorming geen nieuwe informatie naar boven komen die al bekend had kunnen en moeten zijn. Daarnaast door het toetsen van belangen. ■ Aantal overtredingen van voorschriften.	■ Veilig verloop van evenementen met extra aandacht voor C evenementen. ■ Grip houden op de ernst van jeugdoverlast: Minder meldingen van jeugdoverlast dan in 2025. ■ Terrassen staan conform verleende vergunningen. ■ Zowel commerciële horeca als paracommerciële horeca voldoen aan de voorschriften, hebben een actuele vergunning en verstrekken geen alcohol aan minderjarigen.
Indicatoren	
■ Aantal overtredingen van de gegeven voorschriften ■ Aantal keer dat er relevante informatie naar boven komt die vooraf bekend had moeten zijn.	■ Aantal uitgeschreven (bestuursrechtelijke) PV's- ■ Aantal meldingen (o.a. van Jeugdoverlast) ■ 80% van de niet actuele vergunningen dient binnen een jaar geactualiseerd te worden.
Monitoring: Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output. Zo nodig vindt bijsturing plaats. Daarnaast vindt monitoring plaats door evaluatie van opgepakte casuïstiek en het delen van kennis.	

Productblad 5 Toezicht parkeren
Programma Leefomgeving

Toelichting taak

Toeziicht en Handhaving houdt dagelijkse toezicht (overdag, tijdens avonduren en weekenden) op betaald parkeren en ongewenst parkeergedrag. In de Algemene plaatselijke verordening, de wegenverkeerswet en de parkeerverordening en aanverwante besluiten zijn hiervoor regels opgenomen. Op basis van meldingen en eigen bevindingen wordt hierop gecontroleerd. Door het scannen van de kentekens door middel van een telefoon wordt gecontroleerd op een geldig parkeerrecht.

Taken

Controleren fiscale parkeerplaatsen: Toezicht op parkeerplekken die zijn aangewezen als betaald parkeren of vergunningshouders plaatsen.

Het handhaven op ongewenst parkeergedrag op basis van meldingen of op eigen constatering en voornamelijk in gefiscaliseerd gebied.

Uren beschikbaar 2026

toezichthouders/BOA's 10.300 uur

Doelstelling Output

- Betalingsbereidheid van 95%
- Optimaal bereikbaar houden van straten, pleinen en parkeerplaatsen
- Voldoende doorstroming van verkeer
- Voldoende scans

Indicatoren

- aantal parkeerboetes
- aantal keer dat een voertuig is weggesleept
- aantal meldingen van parkeeroverlast
- percentage betalingsbereidheid
- aantal scans

Wijze van toezicht

Door vrijwel dagelijks op verschillende tijdstippen en via verschillende routes te controleren blijft de betalingsbereidheid hoog. Men neemt minder snel het risico om niet te betalen omdat men de kans loopt een bekeuring te krijgen. Datzelfde geldt voor in de avonduren en weekenden voor vergunninghouder parkeren. Bij 100% van de geconstateerde (fiscale) overtredingen wordt een proces verbaal uitgeschreven. Daarnaast worden meldingen en eigen constatering en binnen maximaal drie werkdagen opgepakt. Het type meldingen is relevant omdat niet alle meldingen worden opgepakt. Zie de lijst met prioritering. Eind 2024 gaat de pilot met de scanauto van start en worden ervaringen opgedaan. Dit vergt aanpassing van de werkzaamheden.

Monitoring: Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output. Zo nodig vindt bijsturing plaats.

Productblad 6 Ondernijnde criminaliteit
Programma Openbare Orde en Veiligheid

Toelichting taak

Ondernijnde criminaliteit heeft nadelige gevolgen voor de samenleving en zorgt voor gevoelens van onveiligheid. Het tast onze democratische rechtsstaat aan. Criminelen maken gebruik van diensten van de bovenwereld. Boven- en onderwereld raken zo met elkaar verweven. Boa's en toezichthouders hebben als oren en ogen van de gemeentelijke organisatie bij de aanpak van ondernijning een belangrijke toezichthoudende en handhavende taak.

Taken

- Signaleren en melden van (mogelijke) gevallen van ondernijning
- (Gezamenlijke) controles in samenwerking met vergunningverlening, politie en onze andere overheidspartners op basis van handhavingsarrangementen en werkafspraken.
- Ondersteuning bij de uitvoering van bestuurlijke maatregelen, zoals toepassen bestuursdwang.
- Analyse van verzamelde gegevens en informatie, die bijdragen aan het voorkomen van ondernijning.
- Deelname aan lokaal casusoverleg en handhavingsoverleg horeca

Uren beschikbaar 2026

Toeziethouders Boa's	1388 uur
Toeziethouders Bouw en Wonen	200 uur

Doelstelling Output

Registratie van signalen (en onderbuikgevoelens) van ondernijning

Indicatoren

- Aantal meldingen van ondernijning in TRS en daarbuiten
- Analyse van het aantal en soort meldingen
- Aantal ondernijningscasussen (verwachting is minimaal 12)

Wijze van toezicht

Toeziethouders/Boa's hebben de oog- en oor functie voor de gemeente. Daarbij is het signaleren en melden van gevallen van (mogelijke) ondernijning erg belangrijk. Al deze signalen worden ook in TRS geregistreerd.

Monitoring vindt plaats door evaluatie van de opgepakte casuïstiek en het delen van kennis en ervaringen van toezichthouders en boa's, zowel onderling als met overheidspartners. Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output. Zo nodig vindt bijsturing plaats.

Productblad 7 Handhaving**Programma Openbare Orde en Veiligheid en Ruimtelijke Ordening****Toelichting taak**

De handhavingsjuristen zijn verantwoordelijk voor het handhaven van lokale wet- en regelgeving, het aanpakken van overtredingen en het waarborgen van een ordelijke en veilige leefomgeving voor de burgers. Handhavingsjuristen hebben een belangrijke rol bij het afdwingen van gemeentelijke voorschriften en het bieden van juridisch advies aan interne en externe belanghebbenden.

Taken

- Het schrijven van waarschuwingen, lasten onder bestuursdwang, bestuurlijke boetes;
- Het geven van juridisch advies;
- Het opstellen van projectplannen of protocollen;
- Het afhandelen van handhavingsverzoeken en ambtshalve zaken.

Uren beschikbaar 2026 6.246 uur

Doelstelling Output

- Naleving van wet- en regelgeving
- 100% van de geconstateerde overtredingen in het kader van Bouw en Wonen worden ongedaan gemaakt.
- Veilig verloop van evenementen met extra aandacht voor C-evenementen.
- Terrassen staan conform verleende vergunningen.
- Horecazaken voldoen aan de voorschriften, hebben een actuele vergunning en verstrekken geen alcohol aan minderjarigen.

Indicatoren

- Het aantal overtredingen m.b.t. veiligheid en gezondheid;
- Aantal waarschuwingen en handhavingsbeschikkingen;
- Aantal uitgeschreven (bestuursrechtelijke) PV's;
- Aantal meldingen (o.a. van Jeugdoverlast);
- 80% van de niet actuele vergunningen dient binnen een jaar geactualiseerd te worden.

Monitoring: Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output. Zo nodig vindt bijsturing plaats.

Productblad 8 Toezicht groene wetgeving
Programma Milieu en Duurzaamheid/ Leefomgeving

Toelichting taak

Deze taak is gericht op het toezicht op elementen uit de groene leefomgeving en beperking van ongewenste verstoring. Dit ter behoud en verbetering van milieu- en ecologische kwaliteit. Hiermee wordt biodiversiteit van flora en fauna bevorderd. Doel daarbij is het waarborgen van een goed en gezond leefklimaat, nu en in de toekomst. Hieronder worden de taken benoemd die in het kader van toezicht en handhaving uitgevoerd gaan worden.

Taken

- Controle uitvoering herplantplicht bij verleende kapvergunningen;
- Controle illegale vellingen van bomen, landschapselementen en bos.
- Handhaving in parken, uiterwaarden, natuurgebieden en het buitengebied op loslopende honden, afgesloten paden en gebieden en op overlast (vernielingen/afval/dumpingen/verstoringen)
- Handhaving (natuur)voorschriften bij evenementen;
- Illegaal gebruik bermen en percelen (buitengebied);
- Controle op afwijkend/ongewenst gebruik van bermen en/of gemeentepercelen, onder meer ter verkrijging van extra RVO-subsidies, door het uitrijden van mest.
- Behandeling van klachten en meldingen en een juiste (administratieve) afhandeling.

Uren beschikbaar 2026 Toezichthouders/boa's (2 x 0,5 fte) **1388 uur totaal**

Doelstelling Output

- Minder overtredingen van loslopende honden, vandalisme en overlast in parken, uiterwaarden, natuurgebieden en het buitengebied dan in 2025.
- Minder overtredingen van illegale kap van bomen, landschapselementen en bos en naleving van de herplantplicht.
- Afhandeling van klachten, meldingen en bijbehorende (administratieve) afhandeling.
- Minder overtredingen van (natuur)voorschriften bij evenementen.

Indicatoren

- Het aantal en soort meldingen.
- Het aantal overtredingen in het algemeen die geconstateerd worden in de groene leefomgeving.
- Het aantal overtredingen in het bijzonder op het gebied van: illegale vellingen, niet nakomen herplantverplichting,
- loslopende honden, vernielingen, dumpingen, zwerfafval, illegaal terreingebruik, bermfraude, stroperij, overtredingen met gewasbeschermingsmiddelen in onze parken, natuurgebieden en uiterwaarden.

Controles in de groene leefomgeving n.a.v. binnengekomen meldingen, verleende vergunningen en/of door surveillance.

Daarnaast een meer preventieve werkwijze zoals:

- gesprekken met inwoners, recreanten en woning- en bedrijfseigenaren
- communiceren met inwoners en bedrijven (bijvoorbeeld aan de hand van Social media)

Monitoring Vier keer per jaar worden de beschikbare cijfers geanalyseerd. Hierbij wordt een relatie gelegd tussen de besteding van de beschikbare uren en de gerealiseerde output. Zo nodig vindt bijsturing plaats.

Colofon

Inhoud: Vergunningen,
Toezicht en Handhaving

Vormgeving: Team Toezicht en Handhaving

© Gemeente Deventer, 2025.
Alle rechten voorbehouden.

Ontwerp

Regionaal Uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken 2026

Omgevingsdienst IJsselland

gemeente **Dalfsen**

gemeente
Deventer

Gemeente
Harderberg

Kampen[®]

Gemeente **Ommen**

gemeente
Olst-Wijhe

Gemeente **Raalte**

gemeente
Staphorst

Steenwijkerland

Zwolle

gemeente
Zwartewaterland

provincie **Overijssel**

Inhoudsopgave

Samenvatting	3	5. Vooruitblik: uitvoeringsagenda in de jaren na 2026	31
1. Inleiding en context	6	5.1 Route naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland	
1.1 Doel		5.2 Regulering	
1.2 Regionale beleidscyclus		5.3 Toezicht en handhaving veilig en schoon	
1.3 Totstandkoming	8	5.4 Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving	32
1.4 Leeswijzer		5.5 Advisering	33
2. Strategische doelen en ambities	9	6. Dienstverlening	34
2.1 Doelen regionaal VTH-beleid		6.1 Kwaliteit	
2.2 Route naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland	10	6.2 Capaciteit	
3. Programma's en thematische speerpunten	11	6.3 Middelen	
3.1 Regulering		7. Monitoring en evaluatie	35
3.2 Toezicht & handhaving voor een veilige en schone leefomgeving	13	Bijlagen	37
3.3 Toezicht & handhaving voor een duurzame leefomgeving	20		
3.4 Advisering	22		
3.5 Impactanalyse	26		
4. Facultatieve taken en programma's	27		
4.1 Facultatieve taken			
4.2 Programma's en projecten	29		

Samenvatting

Het Regionaal uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van milieutaken 2026 vertaalt het regionaal VTH-beleid, dat in 2024 is vastgesteld door alle deelnemende colleges, naar concrete inzet in 2026.

Uitwerking per programma

In dit uitvoeringsprogramma wordt per programmaonderdeel uit de begroting 2026 van Omgevingsdienst IJsselland de inzet op diverse onderwerpen geconcretiseerd.

Regulering

De taken onder het programma Regulering zijn gericht op het beoordelen van informatieplichten, meldingen en vergunningaanvragen, het actualiseren van geldende vergunningen en het bevorderen van kennisdeling.

Toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving

Het programma Toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving zet in 2026 breed in op toezicht en handhaving om risico's voor mens en milieu te beperken. De inzet richt zich op het naleven van milieuregels, het voorkomen van incidenten en het versterken van het vertrouwen in overheidstoezicht. Omgevingsdienst IJsselland voert hierbij verschillende vormen van toezicht uit. Hulpmiddel hierbij is het risicoprioriteringsinstrument, dat bedrijven rangschikt op basis van naleefgedrag, milieubelasting en tijd sinds laatste controle. Ook worden branche-, thema- of gebiedsgericht controles uitgevoerd. Vanaf 2026 wordt gebiedsgericht toezicht structureel ingepland, met onaangekondigde controles op locaties

met verhoogd risico. Dit programma richt zich daarnaast op klachten en ongewone voorvallen, asbest, ketentoezicht, ondermijning en strafrechtelijke handhaving.

Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving

Het programma Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving draagt in 2026 bij aan de verduurzaming van bedrijven en instellingen in de regio. De focus ligt op energiebesparing, CO₂-reductie en het stimuleren van naleving van duurzaamheidsverplichtingen.

Advisering

Omgevingsdienst IJsselland levert in 2026 diverse adviesdiensten aan deelnemers. Deze adviezen ondersteunen beleidsvorming, vergunningverlening en toezicht, en dragen bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Het betreft hier de onderwerpen geluid en trillingen, externe veiligheid, milieuzonering, juridische advisering, luchtkwaliteit en geur en bodem.

Naast de uitvoering op de basistaken, worden ook de facultatieve taken beschreven in dit uitvoeringsprogramma.

Regionale beleidscyclus

Het uitvoeringsprogramma 2026 is een belangrijk instrument binnen de regionale beleidscyclus voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het programma draagt hiermee bij aan het realiseren van maatschappelijke opgaven en een gelijk speelveld, met als doel een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in de regio IJsselland.

Samenvatting

De uitvoeringspraktijk is gebaseerd op wettelijke kaders uit het Omgevingsbesluit en sluit aan op de begroting van Omgevingsdienst IJsselland. De uitvoering wordt jaarlijks gepland, gemonitord en geëvalueerd via het uitvoeringsprogramma, het VTH-jaarverslag en een afrekening per deelnemer. Binnen de beleidscyclus wordt gewerkt volgens het BIG-8 model, waarmee strategisch beleid doelgericht wordt vertaald naar uitvoering.

Robuustheid

Naast de bijdrage aan realisatie van beleidsdoelen, zet Omgevingsdienst IJsselland in 2026 ook een eerste stap in de ontwikkeling naar een robuuste omgevingsdienst. Dit is onderdeel van een landelijke beweging om de kwaliteit en effectiviteit van het VTH-stelsel te verbeteren. In 2026 is het benodigde structurele budget voor het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in de toezichtscapaciteit verwerkt in de Kaderbrief 2026 en de Ontwerpbegroting 2026 onder de noemer 'blauwe spoor'. Doel is te groeien naar een robuuste organisatie en taakuitvoering in 2028.

Onderwerp		Geplande uren
Regulering		
Behandelen 'informatieplicht', meldingen en vergunningsaanvragen		19.708
Actualisatie vergunningen (het blauwe spoor)		6.467
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. regulering		1.890
Subtotaal		28.065
Toezicht en handhaving - Veilig en gezond		
Algemene doelen voor een veilige en schone leefomgeving	38.787	52.152
Herstellen balans toezichtscapaciteit (het blauwe spoor)	13.365	
Klachten en ongewone voorvallen		5.576
Asbest: regulering, toezicht en advies		6.612
Ketentoezicht en ondermijning		5.854
Handhavingverzoeken, handhavingen en controles		3.072
Strafrecht en boe's		1.900
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. toezicht en handhaving veilig en schoon		1.265
Subtotaal		76.431
Toezicht en handhaving - Energie en duurzaamheid		
Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving		2.920
E&D bij vergunningverlening		486
Toezicht Werkgebonden Personenmobiliteit		0
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. toezicht en handhaving duurzaam		906
Subtotaal		4.312
Advisering		
Advisering geluid		8.168
Advisering Externe Veiligheid		900
Milieuzonering		4.000
Zienswijzen, WOO-verzoek en juridische procedures		1.794
Advisering luchtkwaliteit, geur en licht		1.000
Bodem		15.998
Advisering omgevingsplannen		0
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. advisering		1.093
Advisering algemeen		1.184
Subtotaal		34.137
Impactanalyse		1.444
Totaal		144.389

Tabel 1 - Inzet in uren 2026

Samenvatting

Afkortingenlijst

Boa	buitengewoon opsporingsambtenaar
BGE	Basiskaart Geluidsemissie
Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BRIKS-taken	bouw-, reclame-, inrit-, kap- en slooptaken
CIMLK	Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit
DVO	dienstverleningsovereenkomst
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
KIT	Keten Interventie Team
LGR	Landelijk Grondwater Register
LHSO	Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingswet
LOB	last onder bestuursdwang
LOD	last onder dwangsom
MBA	milieubelastende activiteit
NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
ODNL	Omgevingsdienst NL
OM	openbaar ministerie
REV	Register Externe Veiligheid
RIEC	Regionale Informatie- en Expertisecentrum
RPI	risicoprioriteringsinstrument
SPUK	specifieke uitkering
UVP	uitvoeringsprogramma
VLOD	voornemen tot last onder dwangsom
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
VTHA	vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering
Wbb	Wet bodembescherming
ZZS	zeer zorgwekkende stoffen

1. Inleiding en context

1.1 Doel

In de regio IJsselland streven we naar een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en een gelijk speelveld. Het regionaal uitvoeringsprogramma (UVP) is daarbij een belangrijk instrument. Dit UVP is een belangrijke leidraad voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en andere milieutaken in de regio IJsselland in 2026.

1.1.1 Kaders en uitgangspunten

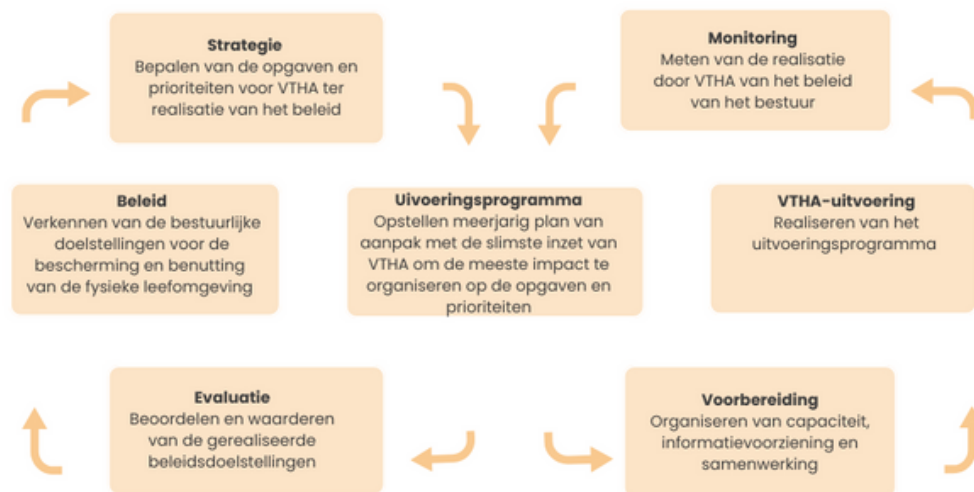
De gemeenten in IJsselland en provincie Overijssel stelden het 'Regionaal uniform beleid voor de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving milieutaken Omgevingsdienst IJsselland 2024' (hierna: regionaal VTH-beleid) vast. De wettelijke grondslag voor dit regionaal VTH-beleid staat in het Omgevingsbesluit artikel 13.5, uitvoerings- en handhavingsstrategie, tweede lid.

Deze uitvoerings- en handhavingsstrategie (het regionaal VTH-beleid) wordt jaarlijks uitgewerkt in een UVP, waarin wordt aangegeven welke werkzaamheden het komende jaar worden verricht (artikel 13.8 Omgevingsbesluit). Het UVP wordt jaarlijks geëvalueerd (artikel 13.11 uit het Omgevingsbesluit) in het VTH-jaarverslag; op basis van deze evaluatie volgt eventuele aanpassing van het beleid.

De begroting van Omgevingsdienst IJsselland en de daarin opgenomen deelnemersbijdragen vormen de basis voor het regionaal UVP 2026. Op basis van dit UVP worden individuele jaaropdrachten opgesteld, de uitvoering ingezet en daarover naar de deelnemers gerapporteerd. Op basis van de daadwerkelijk bestede uren wordt per deelnemer na afloop van het jaar een afrekening gemaakt.

1.2 Regionale beleidscyclus

Het BIG-8 model (afbeelding 1) is een samenhangend geheel dat wordt gebruikt binnen de beleidscyclus van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit model helpt bij het vertalen van strategisch beleid naar operationeel beleid en zorgt voor kwaliteitsborging met een sluitende planning- en controlcyclus. Het regionaal VTH-beleid, het regionaal uitvoeringsprogramma en het regionaal VTH-jaarverslag maken onderdeel uit van deze beleidscyclus, waarbij de evaluatie vanuit uitvoering in het jaarverslag invloed heeft en richting geeft in de bijsturing van beleid.

Afbeelding 1 - BIG 8-model (gekantheld)

1. Inleiding en context

1.2.1 VTH-beleid

Het regionaal VTH-beleid werd in 2024 door alle colleges in de regio uniform vastgesteld. Dit regionaal VTH-beleid vormt het vertrekpunt voor de uitvoering van taken vanuit Omgevingsdienst IJsselland. Dit beleid wordt na een periode van 4 jaar geëvalueerd.

1.2.2 Ontwikkelingen en thema's

Het regionaal VTH-beleid vermeldt de volgende thema's: 'Energie & duurzaamheid', 'Klimaat', 'Circulaire economie', 'Bodem & water', 'Zeer zorgwekkende stoffen' en 'Ondermijning'. In het UVP komen deze als volgt aan bod:

- 'Energie en duurzaamheid' en 'Klimaat' in paragraaf 3.3.
- Circulaire economie in 4.2.3.
- Bodem & water in paragraaf 3.4.
- Zeer zorgwekkende stoffen in 4.2.4.
- Ondermijning in paragraaf 3.2.

In de Kaderbrief bij de begroting 2026 van Omgevingsdienst IJsselland worden daarnaast nog enkele andere maatschappelijke ontwikkelingen benoemd die impact hebben op het werk van de dienst, zoals de transitie van het landelijk gebied, de woningbouw-opgave, bodemenergiesystemen, netverzwaring van het elektriciteitsnet en robotisering. In de planning van werkzaamheden wordt waar mogelijk rekening gehouden met deze ontwikkelingen.

Er zijn andere ontwikkelingen die effect kunnen hebben op de uitvoering. Bijvoorbeeld de onzekerheid rond het stikstofbeleid: vergunningaanvragen kunnen teruglopen of

toenemen en mogelijkheden om vergunningaanvragen te behandelen ook beïnvloed worden door landelijk of regionaal beleid.

Naast inzet op de realisatie van de doelen uit het regionale VTH-beleid, is in het UVP rekening gehouden met landelijke thema's of wettelijke ontwikkelingen die wel aandacht vragen in de uitvoering, maar waarvoor geen doelen zijn geformuleerd omdat de impact en noodzaak eerder niet duidelijk was. Daarom is ruimte voor impactanalyse(s) gereserveerd in de programmering (zie paragraaf 3.5).

1.2.3 Evaluatie

De verbeterpunten die het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie deelnemers generiek over 2024/2025 heeft meegegeven gaan over:

1. inzicht in kwaliteitscriteria;
2. ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden en
3. inzicht in de realisatie van doelen;
4. inzicht in de werking van het dynamisch risicoprioriterings-instrument (RPI) en de daarbij horende risico-inschattingen; en
5. het uitvoeren van actualiteitstoets - en indien nodig actualisatie - van de relevante vergunningen.

Voor wat betreft het eerste punt geldt dat in de teksten ten behoeve van het VTH-jaarverslag 2024 van deelnemers staat in hoeverre de Omgevingsdienst voldoet aan de kwaliteitscriteria 2.3. Vanaf 2025 gelden de kwaliteitscriteria 3.0. In dit UVP is in hoofdstuk 6 het onderwerp 'kwaliteit' opgenomen, met daarin een beschreven aanpak voor 2026.

1. Inleiding en context

Over het tweede punt en derde punt, over de ontwikkeling van indicatoren en streefwaarden en inzicht in doelen, is een beschrijving van de aanpak opgenomen in hoofdstuk 7.

Voor punt 4 geldt dat in paragraaf 3.2 de werking van het RPI is toegelicht. De actualisatietoetsen en eventuele actualisatie van vergunningen, het vijfde punt, is gepland voor 2026 en opgenomen onder paragraaf 3.1.

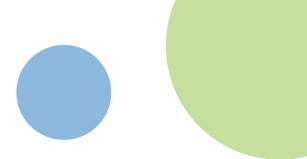
Daarnaast is er vanuit het perspectief van de regionale beleidscyclus vanaf 2025 meer aandacht voor de evaluatie van beleid via een specifiek VTH-jaarverslag. Daarmee is de regionale beleidscyclus compleet en is er input voor de uitvoeringsprogramma's in de jaren daaropvolgend.

1.3 Totstandkoming

Dit uitvoeringsprogramma kwam tot stand in samenwerking van deelnemers (beleidsadviseurs en ambtelijk opdrachtgevers) aan de gemeenschappelijke regeling en diverse inhoudelijk betrokkenen van Omgevingsdienst IJsselland. Speerpunt hierin was een goede aansluiting van het uitvoeringsprogramma op het VTH-beleid in de regionale beleidscyclus. Ten opzichte van eerdere jaren is meer aandacht besteed aan het beschrijven van de ontwikkeling in inzet, ook na 2026 en zowel inhoudelijk als cijfermatig.

1.4 Leeswijzer

- Hoofdstuk 2 beschrijft de doelen uit het regionaal VTH-beleid en het besluit van het algemeen bestuur van Omgevingsdienst IJsselland om tot een robuuste uitvoeringsdienst te komen.
- Hoofdstuk 3 richt zich op de programmering van de taken van Omgevingsdienst IJsselland uit het in de regio afgesproken **basistakenpakket milieu**.
- Hoofdstuk 4 behandelt **facultatieve taken** en inzet op **projecten en programma's**.
- Hoofdstuk 5 kijkt waar mogelijk verder vooruit dan 2026 in de planning van werkzaamheden.
- Hoofdstuk 6 beschrijft de voorwaarden voor uitvoering en dienstverlening, zoals capaciteit, middelen en kwaliteit.
- Hoofdstuk 7 gaat over de monitoring van de uitvoering en rapportage hiervan.

2. Strategische doelen en ambities

In dit hoofdstuk staan de doelen uit het regionaal VTH-beleid en de strategische doelen en ambities op het gebied van de taakuitvoering en robuustheid van Omgevingsdienst IJsselland.

2.1. Doelen regionaal VTH-beleid

Het regionaal VTH-beleid kent inhoudelijke doelen onder de deelgebieden 'veilige leefomgeving', 'gezonde fysieke leefomgeving' en 'duurzaamheid'.

Veilige leefomgeving

1. Inperken risico's fysieke veiligheid bij bedrijven.
 - Risico's omtrent fysieke veiligheid bij bedrijven worden zoveel mogelijk beperkt.
2. Mens en milieu zijn beschermd tegen onaanvaardbare risico's.
 - Het risico van de aard en het effect van ongewone voorvallen (incidenten of afwijkingen van reguliere bedrijfsvoering) wordt geminimaliseerd.
 - Omgevingsdienst IJsselland heeft gebiedskennis in huis en heeft grip op activiteiten.
3. Ondermijning: Bonafide partijen zijn preventief beschermd tegen malafide partijen. We voorkomen een waterbedeffect.
 - Omgevingsdienst IJsselland signaleert actief ondermijnende activiteiten.
 - Er wordt regionaal en eenduidig ingezet op de aanpak van ondermijning (Bibob, integrale acties en handhaving).

Gezonde fysieke leefomgeving

1. Asbest: Asbest is geïntegreerd in VTH-proces. Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.
 - Asbest wordt veilig gesaneerd conform wet- en regelgeving.
2. Luchtkwaliteit en geur: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's door de uitstoot van fijnstof en geur door activiteiten.
 - Omgevingsdienst IJsselland is inhoudelijk deskundig op het gebied van geur en luchtkwaliteit en treedt op als kennispunt.
 - Er is een centraal monitoring systeem voor luchtkwaliteit.
3. Geluid: Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsrisico's door geluid.
 - Geluidshinder als gevolg van milieubelastende activiteiten wordt actief tegengegaan.
 - Uniformiteit van geluidsnormen tussen deelnemers wordt nagestreefd.
4. Natuur: Beschermen van de biodiversiteit.
 - Toezichthouders van omgevingsdienst signaleren verdachte situaties voor groene VTH-taken richting provincie, het bevoegd gezag in dezen.
 - Er wordt actief kennis gedeeld met ketenpartners.

Duurzaamheid

1. Omgevingsdienst IJsselland draagt bij aan energiebesparing bij bedrijven en verduurzaming van afvalstromen.
 - Activiteiten bij bedrijven verbruiken minder energie en activiteiten bij bedrijven stoten minder CO₂ uit.
 - Omgevingsdienst IJsselland ondersteunt de overgang naar een circulaire economie.

2. Strategische doelen en ambities

In hoofdstuk 3 wordt het verband tussen geplande werkzaamheden die ondersteunend zijn aan deze beleidsdoelen, inzichtelijk gemaakt. In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de monitoring en rapportage van onder meer beleidsdoelen. Hierin worden ook de 6 resultaat-indicatoren die zijn gekoppeld aan VTH-beleidsdoelstellingen benoemd, waarop vanaf 1 januari 2026 wordt gerapporteerd.

Naast inhoudelijke beleidsdoelen kent het VTH-beleid ook doelen op het gebied van uitvoeringskwaliteit, dienstverlening en sturing en financiën. De monitoring van deze doelen wordt behandeld in de bestuurscyclus van Omgevingsdienst IJsselland en komt (deels) aan de orde in hoofdstuk 6 en 7.

2.2 Route naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland

Naast de sturing op uitvoering van werkzaamheden die bijdragen aan de realisatie van beleidsdoelen uit het regionaal VTH-beleid, wordt een aantal belangrijke ontwikkelingen vanuit de route naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland in 2026 geëffectueerd. Onder andere het Rijk, IPO en VNG hebben op basis van verschillende onderzoeken geconcludeerd dat het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in Nederland onvoldoende functioneert, met grote milieuschade als gevolg. Daarom is een proces gestart om in heel Nederland te komen tot robuuste omgevingsdiensten, waarbij landelijk afspraken zijn gemaakt en ondertekend door alle betrokken partijen. In 2026 wordt een eerste stap richting een robuuste dienst gemaakt.

2.2.1 Actualisatie vergunningen

In de regio IJsselland zijn 590 bedrijven milieuvergunningplichtig, buiten de groep die onder de Seveso-richtlijn valt of militair terrein of gebouw is. De vergunningplichtige bedrijven vormen de groep met de meeste en zwaarste milieurisico's. Deze vergunningen moeten periodiek worden geactualiseerd. Bij de oprichting van de omgevingsdienst is onvoldoende budget beschikbaar gesteld om aan de wettelijke vereiste voor het actualiseren van vergunningen te voldoen. Met ingang van 2026 zijn hiervoor middelen beschikbaar en kunnen deze werkzaamheden worden gepland.

2.2.2 Herstellen balans toezichtcapaciteit

In 2022 is binnen het programma Samen Toekomstbestendig opnieuw bepaald hoeveel tijd nodig is voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies. Bij toezicht is geen rekening gehouden met hercontroles; er is uitgegaan van één controle zonder capaciteit voor opvolging. Hercontroles zijn echter noodzakelijk bij eerder geconstateerde overtredingen om te toetsen of deze zijn hersteld. Hoewel dit destijds als disclaimer is benoemd, heeft dit niet geleid tot opvolging. In de praktijk gingen hercontroles ten koste van eerste controles, waardoor achterstanden ontstaan. Dit vergroot bestuurlijke en milieurisico's en beperkt de bijdrage aan leefbaarheid en duurzame ontwikkeling in de regio. Om dit te herstellen is naar aanleiding van het AB-besluit van 19 december 2024 extra capaciteit voor toezicht opgenomen in de begroting en verwerkt in het uitvoeringsprogramma 2026.

In hoofdstuk 5 wordt beschreven wat vervolgstappen in de ontwikkeling naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland na 2026 zijn.

3. Programma's en thematische speerpunten

In de begroting 2026 van Omgevingsdienst IJsselland worden de programma's Regulering, Toezicht en Handhaving, Advies, Facultatieve taken en Projecten gespecificeerd. De werkzaamheden die onder de programma's uit de begroting van Omgevingsdienst IJsselland worden benoemd, draaien in essentie om:

- Regulering/vergunningverlening: de afweging of en onder welke voorwaarden milieubelastende activiteiten (MBA's) mogen plaatsvinden.
- Toezicht en Handhaving: het bevorderen en indien nodig afdwingen van naleefgedrag.
- Advisering: het beoordelen van rapportages en adviseren over milieuvraagstukken.

De bijdrage aan de beleidsdoelen met inzet op werkzaamheden wordt in de volgende paragrafen uitgewerkt. Daarbij zijn de programma's uit de begroting als vertrekpunt gehanteerd.

3.1 Regulering

3.1.1 Behandelen 'informatieplichten', meldingen en vergunningsaanvragen

Omgevingsdienst IJsselland behandelt 'informatieplichten'¹, meldingen en vergunningsaanvragen volgens de vergunningenstrategie uit het regionaal VTH-beleid en binnen de wettelijk gestelde termijnen². Deze werkzaamheden dragen bij aan diverse VTH-beleidsdoelen.

¹ Zie Omgevingswet en Besluit activiteiten leefomgeving

² Zie Omgevingsrecht en Algemene wet bestuursrecht

Uitvoering

De volgende activiteiten dragen bij aan de realisatie van VTH-beleidsdoelen:

- Informatieplichten: ontvangen en controleren van verstrekte gegevens en bescheiden, dossiers raadplegen en zo nodig aanvullen, het afhandelingsbericht verzenden en registreren.
- Meldingen: ontvangen en controleren van verstrekte gegevens en bescheiden, dossiers raadplegen en zo nodig aanvullen, toetsen, afhandelingsbericht verzenden en registreren. Eventuele vervolgacties starten, zoals maatwerkbesluit.
- Vergunningen: ontvangen en controleren op indieningsvereisten, dossier raadplegen en zo nodig aanvullen, toetsen en besluiten, besluit verzenden en registreren. Na het verstrekken van de vergunning plannen we een oplevercontrole, waarbij onder meer beoordeeld wordt of de situatie aan de vergunning voldoet. Voor de provincie Overijssel omvat dit ook de BRIKS-taken.

Daarnaast wordt het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK) voor de agrarische bedrijven gevuld (zie ook paragraaf 3.4.5). Deze tool geeft inzicht in de luchtkwaliteit.

Inzet

19.708 uur waarvan 655 uur voor oplevercontroles.

Samenwerking

Waar nodig wordt advies gevraagd aan of vindt afstemming plaats met de deelnemers, het Waterschap, de Veiligheidsregio en/of GGD. Voor het CIMLK wordt gebruikgemaakt van een programma dat het ministerie van VWS hiervoor aanbiedt.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.1.2 Actualisatie(toets) vergunningen

Een actuele vergunning draagt bij aan bescherming en kwaliteit van het milieu. Ook zorgt het voor een gelijk speelveld bij en toekomstbestendigheid van onze bedrijven.

Uitvoering

De vergunningen worden periodiek op actualiteit getoetst en als het nodig is geactualiseerd. In 2026 start Omgevingsdienst IJsselland een structureel programma voor alle deelnemers. Daarbij krijgen complexe (IPPC) bedrijven prioriteit, vanwege hun aanzienlijke milieu-impact. Elke actualisatie begint met een toets die uitwijst of een actualisering noodzakelijk is. Als dat het geval is, wordt de vergunning geactualiseerd.

Inzet

6.467 uur.

Samenwerking

Samenwerking is aan de orde als externe deskundigheid nodig is: het Waterschap wordt gevraagd om advies bij lozingen van afvalwater en de Veiligheidsregio bij complexe gevallen op het gebied van veiligheid.

3.1.3 Kennisontwikkeling en vakoverleg

Afstemming tussen de vakspecialisten, zoals het bespreken van casussen, is een voorwaarde voor een goede uitvoering van het werk. Voor kennisontwikkeling en -behoud via vakoverleg reserveren we voor regulering 1.890 uur.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.2 Toezicht & handhaving voor een veilige en schone leefomgeving

3.2.1 Algemene inzet voor een veilige en schone leefomgeving

Het toezicht op bedrijfsmatige milieubelastende activiteiten draagt bij aan de realisatie van de beleidsdoelen uit het regionaal VTH-beleid en daarmee de bescherming van mens en milieu tegen gezondheids- en milieurisico's (luchtkwaliteit, geur, fijnstof, bodemverontreiniging, ZZS, geluid). Fysieke veiligheidsrisico's bij bedrijven worden verminderd en een veilige, duurzame en leefbare omgeving bevordert. Daarnaast is er een gelijk speelveld en wordt het vertrouwen in overheidstoezicht versterkt.

Uitvoering

Om deze doelen te realiseren, zetten we in op diverse vormen van toezicht, conform ons regionaal VTH-beleid:

- Toezicht bij oplevering van een milieuvergunning, samen met de vergunningverlener
- Periodiek toezicht (waaronder hercontroles)
 - Jaarlijkse controles bij IPPC-bedrijven (voorbeelden: grotere chemische installaties, intensieve veehouderijen (varkens, pluimvee)
 - Branche-, thema- of gebiedsgerichte aanpak, luchtwassers, Zeer Zorgwekkende Stoffen, ondermijning, vuurwerk)
 - Risicogestuurd toezicht
- Administratief toezicht
- Toezicht naar aanleiding van klachten en ongewone voorvallen
- Toezicht tijdens lopende handavingsprocedures.

Gebiedsgericht werken

Vanaf 2026 wordt in de programmering nadrukkelijk rekening gehouden met de uitvoering van gebiedsgericht werken. Denk hierbij aan gevelcontroles of gebiedsgerichte toezichtacties op onverwachte, onaangekondigde momenten in het buitengebied of op industrieterreinen. Deze controles vinden plaats zonder dat hieraan voorafgaand een melding, klacht of vergunningaanvraag ten grondslag ligt. Ze zijn locatiegebonden en vormen een belangrijk onderdeel van de toezichtstrategie. Gebiedsgerichte controles dragen bij aan het vroegtijdig signaleren van mogelijke overtredingen en het voorkomen van onwenselijke situaties in het buitengebied.

Risicoprioriteringsinstrument

Het uitgangspunt in de regio is dat elk bedrijf minstens 1 keer per 10 jaar wordt gecontroleerd. Bij de start van Omgevingsdienst IJsselland werden controles op basis van dit uitgangspunt ingepland met een statisch risicomodel. Daarbij werden alle milieurelevante bedrijven in een vaste controlefrequentie gepland (inmiddels hanteert de Omgevingswet het begrip 'locatie' waarbij één of meer milieubelastende activiteiten (mba) plaatsvinden). De insteek daarbij was dat elk bedrijf in ieder geval 1 keer in de 10 jaar werd gecontroleerd, waarbij de frequentie voor de meest complexe bedrijven jaarlijks, voor gemiddeld complexe bedrijven eens per 3-5 jaar en de minst complexe bedrijven eens per 10 jaar was. In de praktijk zijn naast deze indeling meer factoren van invloed op milieurisico's. Ook kan de invloed van deze factoren van moment tot moment wisselen. Een dynamisch risicoprioriteringsinstrument (RPI) neemt deze aspecten, zoals naleefgedrag, mee in de prioritering.

3. Programma's en thematische speerpunten

Voordeel van het RPI is:

- Actueel: de beoordeling past zich steeds aan op basis van nieuwe data, zoals controleresultaten en meldingen;
- Efficiënter: het model richt zich op de locaties waar het meeste effect te behalen is;
- Transparantie en verantwoording: met het RPI is beter uit te leggen waarom een bepaalde locatie vaker wordt gecontroleerd en een ander niet; bij een statisch model zijn het immers vaste frequenties;
- Stimulans tot beter naleefgedrag: ondernemers zien dat beter naleefgedrag leidt tot minder/ander toezicht.

Kortom: met de diverse toezichtvormen en het RPI wordt de inzet van Omgevingsdienst IJsselland effectiever en efficiënter.

Beleidsmatige wensen en accenten

In samenspel met de deelnemers betreft Omgevingsdienst IJsselland beleidsmatige wensen en accenten in de taakuitvoering. Het regionale VTH-beleid is daarbij het uitgangspunt.

Voorbeelden van dit soort context:

- Thematisch: geur, bodemkwaliteit, energietransitie, veiligheid, stikstof
- Gebiedsgericht: bedrijventerreinen, buitengebied
- Beleidsdoelen/ambities: aansluiting bij omgevingsvisie en -plan, duurzaamheidsambities

Omgevingsdienst IJsselland benut de mix van toezichtvormen om deze beleidswensen te incorporeren in de taakuitvoering. Met name branche- en themagericht werken biedt daartoe mogelijkheden.

Als voorbeeld: voor een prioritair thema als ZZS kan

Omgevingsdienst IJsselland via thema-aanpak doelgericht de desbetreffende bedrijven selecteren en toezicht houden. Met andere woorden: toezicht wordt niet uitsluitend via het RPI bepaald.

Waar dat kan en nuttig is, wordt het RPI toegepast.

Inzet

38.787 uur + 13.365 uur (herstel balans toezichtscapaciteit) = 52.152 uur.

Samenwerking

Het toezicht wordt uitgevoerd in nauwe samenwerking met diverse partners, om kennis, capaciteit en bevoegdheden optimaal te benutten. Belangrijke samenwerkingspartners zijn:

- Provincie Overijssel
- Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)
- Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA)
- Politie
- Veiligheidsregio
- Waterschappen
- Gemeenten
- Landsdeel Oost-Nederland

De samenwerking kenmerkt zich door informatie-uitwisseling, afstemming van toezichtstrategieën, gezamenlijke acties en bestuurlijke afstemming waar nodig.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.2.2 Klachten en ongewone voorvallen

Met de inzet op klachten en ongewone voorvallen worden risico's in de fysieke veiligheid bij bedrijven beperkt en worden mens en milieu beschermd tegen onaanvaardbare risico's. Deze inzet zorgt ervoor dat burgers (en bedrijven) zo min mogelijk overlast ondervinden van milieubelastende activiteiten.

Uitvoering

Voor ongewone voorvallen is een protocol waarin wordt beschreven welke stappen gevolgd moeten worden indien melding wordt gemaakt van een ongewoon voorval (uniforme werkwijze). Door goede afspraken te maken met het Meldpunt en het klantcontactcentrum wordt beter inzicht beoogd in aantallen en locaties waar ongewone voorvallen plaatsvinden.

Voor milieuklachten geldt dat Omgevingsdienst IJsselland naar aanleiding van een melding toezicht houdt. Klachten en meldingen worden binnen 5 werkdagen in behandeling genomen via één aanspreekpunt.

Inzet

Voor klachten en ongewone voorvallen wordt 3.510 uur gepland. Daarvan is 350 uur voor ongewone voorvallen gereserveerd. Daarnaast is er 2.066 uur gereserveerd voor algemene inzet voor het meldpunt milieu.

Samenwerking

Voor ongewone voorvallen is er vooral samenwerking met de Veiligheidsregio. De samenwerking over klachten heeft vooral betrekking op gemeenten in de regio en de provincie Overijssel.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.2.3 Asbest

De werkzaamheden onder dit onderwerp dragen direct bij aan het VTH-beleidsdoel: Asbest wordt veilig gesaneerd conform wet- en regelgeving. Mens en milieu zijn beschermd tegen gezondheidsschade door asbest.

Uitvoering

Omgevingsdienst IJsselland verstevigt haar inzet op asbestverwijdering door in te zetten op innovatie, samenwerking en risicogerichte informatievoorziening. In 2026 gebeurt dit onder andere door:

- De inzet van een AI-applicatie ter ondersteuning bij de beoordeling van asbestinventarisatierapporten;
- Het gebruik van een asbestdashboard waarmee toezicht efficiënter en data-gestuurd kan worden uitgevoerd;
- Het intensiveren van ketentoezicht en data-analyse en de samenwerking met ketenpartners, waaronder andere omgevingsdiensten, de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) en certificerende instellingen;
- Door inzet van de AI-applicatie, het Asbestdashboard en versterkt ketentoezicht met behulp van data-analyse, kunnen signalen van afwijkingen en mogelijke illegale asbestsaneringen sneller en gericht worden herkend en opgevolgd.

Deze inspanningen dragen bij aan een beter overzicht van de risico's, een hogere kwaliteit van toezicht en het voorkomen van gezondheidsrisico's door ondeugdelijke of ongeoorloofde asbestverwijdering.

Inzet

6.612 uur.

Samenwerking

Omgevingsdienst IJsselland onderhoudt nauwe samenwerking met relevante partners in de toezichtketen via:

- Deelname aan casus-overleggen met andere omgevingsdiensten;
- Inbreng in de Tactische Kamer en Werkkamer Asbest van Omgevingsdienst Nederland (ODNL);
- Structurele samenwerking met partijen als de Politie, Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Certificerende Instellingen (CBI's), gemeenten en collega-omgevingsdiensten.

3.2.4 Ketentoezicht en ondermijning

Met ketentoezicht willen we een verminderde leefbaarheid, gezondheid en duurzaamheid voorkomen of herstellen. Dit vraagt om zicht en grip op het naleefgedrag van de verschillende actoren in (afval)ketens binnen de regio IJsselland. Samen met netwerkpartners ontwikkelen we projectmatige samenwerkingen, zoals:

- Oliebenzine-afscheiders en vetvangputten – in samenwerking met de waterschappen.
- Opslag van gevaarlijke stoffen – samen met de Veiligheidsregio en de vakgroep Externe Veiligheid van team Advies.
- Afvalstoffenprojecten – uit het Jaarprogramma Omgevingsdiensten Oost-Nederland (Overijssel en Gelderland).
- Specifieke projecten binnen IJsselland.

Ondermijning

Bij ondermijning zetten we in op bescherming van bonafide partijen tegen malafide invloeden en het voorkomen van een waterbed-effect. Omgevingsdienst IJsselland signaleert actief ondermijnende activiteiten en pakt deze regionaal en eenduidig aan, via Bibob, integrale acties en handhaving.

3. Programma's en thematische speerpunten

Uitvoering

Ketentoezicht

We formuleren heldere probleemstellingen en projectplannen op basis van beschikbare informatie en tactische analyses (onder andere van team Ketentoezicht Tiel). Deze plannen worden uitgevoerd en geëvalueerd binnen de reguliere beleidscyclus.

Ondermijning

Samen met onze deelnemers streven we naar het ontdekken, voorkomen en tegengaan van ondermijning in het buitengebied en op bedrijventerreinen. We nemen deel aan uitvoeringsprojecten met netwerkpartners zoals:

- Veilig buitengebied
- Gemeentelijke en provinciale ondermijningsprojecten
- Synthetische drugs (syndru)
- Meld Misdaad Anoniem
- RIEC-tafels

Daarnaast werken we samen met de veiligheidsregio, politie, GGD, NVWA, Rijkswaterstaat, het openbaar ministerie en waterschappen. We analyseren signalen en data, coördineren integrale controles en communiceren waar nodig over bevindingen en aanpak.

Ketenprojecten 2026

In 2026 ligt de focus onder andere op:

- Grondstromen
- Metaalrecycling
- E-waste
- Propaantanks en olie- en benzineafscheiders
- Asbest
- Afvaltransportcontroles

Inzet

5.854 uur.

Samenwerking

Binnen landsdeel Oost werkt Omgevingsdienst IJsselland samen op het gebied van ketentoezicht. De daaruit volgende rapporten en signalen bespreken we in ons keteninterventieteam (KIT) en bepalen we de vervolgstappen. In het KIT werken we nauw samen met het team Toezicht & Handhaving aan tactische analyses en projectuitvoering.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.2.5 Strafrecht en boa's

Door inzet op strafrechtelijke handhavinginstrumenten levert Omgevingsdienst IJsselland een bijdrage aan de naleving van milieuwetgeving. Omgevingsdienst IJsselland bereidt strafrechtelijke opsporingsonderzoeken voor die voortkomen uit regulier toezicht, ketentoezicht en handavingsverzoeken of meldingen conform de LHSO. Indien het bestuursrechtelijke handhavingstraject daartoe aanleiding geeft, wordt de zaak overgedragen aan het Openbaar Ministerie (OM) voor strafrechtelijke afhandeling.

Een buitengewoon opsporingsambtenaar (boa) wordt ingezet in onder meer de volgende situaties:

1. Op aanwijzing van de boa-coördinator (bijvoorbeeld bij opsporingsonderzoeken);
2. Als onderdeel van ketentoezicht;
3. Bij hercontroles in het kader van dwangsombesluiten.

Binnen deze trajecten stellen boa's diverse processen-verbaal op, waaronder bestuurlijke strafbeschikkingen milieu, SAM (Snelle Afdoening Milieu)-proces-verbalen, proces-verbaaldossiers en verkorte misdrijf-proces-verbalen.

Inzet

1.900 uur.

Samenwerking

Omgevingsdienst IJsselland werkt structureel samen met:

- Het Functioneel Parket
- Politie Oost-Nederland
- ILT
- NVWA
- NLA
- Waterschappen
- RIEC
- Gemeenten
- Provincie Overijssel
- Andere omgevingsdiensten.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.2.6 Handhavingzaken en -verzoeken

Uitvoering

Het handhavingstraject verloopt als volgt:

Bij een geconstateerde overtreding geeft de toezichthouder een hersteltermijn.

Na deze termijn volgt een hercontrole, soms samen met een boa.

Indien de overtreding voortduurt, worden handhavingsmaatregelen getroffen:

- Voornemen tot last onder dwangsom (VLOD)
- Last onder dwangsom (LOD)
- In enkele gevallen: Last onder bestuursdwang (LOB)

Bij meldingsgerichte handhaving voert een toezichthouder een controle uit, waarna -indien noodzakelijk- een bestuursrechtelijke maatregel wordt ingezet.

Inzet

3.072 uur.

Samenwerking

Omgevingsdienst IJsselland neemt actief deel aan overlegstructuren met het Functioneel Parket, politie Oost-Nederland, ILT, NVWA, NLA, andere omgevingsdiensten, gemeenten, provincie, waterschappen en het RIEC. Deze structurele samenwerking draagt bij aan de versterking van kennisdeling, afstemming en gezamenlijke inzet in het kader van strafrechtelijke milieuhandhaving.

3.2.7 Kennisontwikkeling en vakoverleg

Afstemming tussen de vakspecialisten, zoals het bespreken van casussen, is een voorwaarde voor een goede uitvoering van het werk. Voor kennisontwikkeling en -behoud via vakoverleg ten behoeve van toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving reserveren we 1.265 uur.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.3 Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving

De uitvoering van werkzaamheden voor een duurzame leefomgeving dragen bij aan verduurzaming bij bedrijven en instellingen in de regio. Activiteiten bij bedrijven en gebouwen gebruiken minder energie en veroorzaken minder CO₂-uitstoot.

3.3.1 Algemene doelen voor een duurzame leefomgeving

Uitvoering

In 2026 voert Omgevingsdienst IJsselland op het gebied van energie en duurzaamheid het volgende uit:

- Controleren bij gebouwen en bedrijven of er voldoende energiebesparende maatregelen zijn getroffen. Samen met de ondernemers en gebouweigenaren afspraken maken over de uitvoering van ontbrekende maatregelen.
- Controleren of deze afspraken ook worden nagekomen. Is dat niet het geval, dan start handhaving.
- Rapportages verzamelen in het kader van de Informatieplicht energiebesparing en de Onderzoeksplicht energiebesparing.
- Inzicht in de doelgroep verbeteren door het identificeren van bedrijven met energiebesparingsplicht die nog niet hebben voldaan aan de Informatieplicht.
- Rapportages van de Onderzoekplicht (bij zeer grote bedrijven) beoordelen en actief in gesprek gaan met de bedrijven over de uitvoering van de energiebesparende maatregelen die in het onderzoek zijn geïdentificeerd.
- Adviseren over best beschikbare technieken bij aanvragen voor een omgevingsvergunning milieu.
- Deelnemen in diverse regionale en landelijke (kennis)netwerken op het gebied van energiebesparing.

Inzet

2.920 uur en 486 uur voor E&D bij vergunningverlening.

Samenwerking

De reguliere werkzaamheden worden uitgevoerd voor alle gemeenten in het werkgebied en voor de provincie Overijssel. Er wordt samengewerkt met Omgevingsdienst Twente, bijvoorbeeld voor kennisontwikkeling en het bewerkstelligen van regionale uniformiteit.

3.3.2 CO₂-reductie Werkgebonden personenmobiliteit

Het Besluit CO₂-reductie werkgebonden personenmobiliteit heeft als doel werkgevers bewust(er) te maken van de duurzaamheid van hun mobiliteit. Werkgevers met meer dan 100 medewerkers zijn verplicht om gegevens aan te leveren over het woon-werkverkeer en zakelijke verkeer van hun werknemers. Omgevingsdiensten zijn aangewezen om de toezichthoudende taak en handhaving op deze regelgeving uit te voeren. De handhaving gebeurt op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

Uitvoering

In 2026 streven we ernaar dat alle werkgevers die onder de reikwijdte van het besluit vallen, voldoen aan de rapportageverplichting. Binnen het werkgebied van Omgevingsdienst IJsselland betreft dit 305 bedrijven.

3. Programma's en thematische speerpunten

Inzet

1.000 uur. De inzet op deze nieuwe basistaak is niet opgenomen in de begroting 2026. Voor 2026 is hiervoor circa 1.000 uur nodig. Deze inzet wordt eenmalig binnen de bestaande begrotingsruimte gepland.

Samenwerking

Waar nodig vindt afstemming plaats met de deelnemers. Voor het uitvoeren van het besluit wordt gebruikgemaakt van de leidraad die ODNL hiervoor aanbiedt.

3.3.3 Kennisontwikkeling en vakoverleg

Afstemming tussen de vakspecialisten, zoals het bespreken van casussen, is een voorwaarde voor een goede uitvoering van het werk. Voor kennisontwikkeling en -behoud via vakoverleg reserveren we voor toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving 909 uur.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.4 Advisering

Voor adviesproducten zijn geen doelstellingen in het regionaal VTH-beleid bepaald; ze dragen bij aan de plannen of beleid bij deelnemers of aan producten van Omgevingsdienst IJsselland. In het UVP wordt gewerkt met de ureninzet zoals we deze afgelopen jaren hebben gepland, tenzij deelnemers afwijkingen melden, zoals bij bijzondere (RO-)projecten. Advies werkt vraaggestuurd. Naast de inzet op expertises in de volgende paragrafen, behandelt Omgevingsdienst IJsselland in algemene zin informatieverzoeken.

Samenwerking in dit programma is gericht op de deelnemers en daarnaast op teams die werken aan vergunningverlening en toezicht en handhaving bij Omgevingsdienst IJsselland.

3.4.1 Geluid en trillingen

Met advisering op het gebied van geluid geeft Omgevingsdienst IJsselland uitvoering aan de adviesvragen van alle deelnemers. Omgevingsdienst IJsselland zet zich actief in voor het beheersen van geluid- en trillingsoverlast. Wij voeren geluidmetingen uit, beoordelen akoestische rapporten en adviseren over vergunningverlening en ruimtelijke plannen. Ook ondersteunen we bij klachtenafhandeling, toezicht en handhaving op het gebied van industrielawaai, bouwlawaai, wegverkeersgeluid en trillingen.

Met onze inzet zorgen we ervoor dat de leefomgeving voldoet aan de geldende normen en dat hinder zoveel mogelijk wordt voorkomen. Dit doen we in lijn met de eisen uit de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en lokale regels.

- Beoordelen van onder meer geluidrapporten;
- Voor geluidgezoneerde terreinen (29 stuks) ondersteunt Omgevingsdienst IJsselland de deelnemers de komende jaren bij het proces om de omzetting naar geluidproductieplafonds

(GPP's) te regelen. Uiterlijk in 2031 moet dit klaar zijn.

- De basisgeluidemissie (BGE) van lokale (spoor)wegen legt Omgevingsdienst IJsselland vast in het geluidregister (centrale voorziening geluidgegevens, cvgg). De BGE is de nul-situatie (2026), het referentieniveau, en gaat bewaakt worden door het bevoegd gezag³.

³ Er geldt een wettelijke periodieke vijfjaarlijkse monitoring voor de basisgeluidemissie. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk. In 2031 moeten de BGE's opnieuw berekend worden met de verkeersgegevens van dat jaar. Is er sprake van een toename van 1,5 dB, dan dient de gemeente dit te motiveren en aangeven welke maatregelen zij neemt om deze geluidtoename zoveel mogelijk te beperken.

Inzet

8.168 uur.

3.4.2 Externe veiligheid

De advisering op het gebied van externe veiligheid draagt bij aan het behoud en/of de verbetering van een veilige leefomgeving door te voldoen aan de adviesvragen van alle deelnemers.

Uitvoering

De komende jaren is onze focus gericht op het borgen van externe veiligheid binnen de energietransitie door vroegtijdig te adviseren over en samen te werken aan veilige toepassing van innovatieve energieoplossingen zoals waterstof en buurtbatterijen. Daarnaast richt onze advisering zich op het gebied van externe veiligheid op:

- De advisering over de routing van gevaarlijke stoffen;
- Afstemming met de Veiligheidsregio en soms een andere Omgevingsdienst;

3. Programma's en thematische speerpunten

- Advisering aan vergunningverleners en toezichthouders ten aanzien van externe veiligheid;
- Het bijhouden van het register externe veiligheid (REV), zodat dit actueel blijft.

Inzet

900 uur.

3.4.3 Milieuzonering

Omgevingsdienst IJsselland adviseert over milieuzonering bij ruimtelijke ontwikkelingen om een goed woon- en leefklimaat te waarborgen en milieuhinder tussen functies te voorkomen. We beoordelen plannen op aspecten zoals geur, geluid, stof en gevaar en hanteren daarbij landelijke richtlijnen zoals de VNG-handreiking 'Activiteiten en milieuzonering'. Onze inzet draagt bij aan een zorgvuldige ruimtelijke afweging en het voorkomen van toekomstige hinder of knelpunten.

Uitvoering

Omgevingsdienst IJsselland adviseert inhoudelijk op het gebied van milieuzonering met het oog op integrale advisering aangaande alle milieuaspecten.

Inzet

4.000 uur.

3.4.4 Zienswijzen, Woo-verzoeken en juridische procedures

De advisering van Omgevingsdienst IJsselland draagt bij aan een correct besluit om een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving en gelijk speelveld te stimuleren.

Uitvoering

Ook in 2026 behandelt Omgevingsdienst IJsselland juridische vraagstukken op het terrein van het omgevingsrecht:

- Adviseren over en opstellen beschikkingen ten aanzien van (complexe) aanvragen op grond van de Omgevingswet of op grond van een omgevingsplan.
- Adviseren over ambtshalve wijzigingen, gedoog- en intrekkingbeschikkingen.
- Onderbouwing bij ingediende zienswijzen bij de motivering van het definitieve besluit.
- Woo-verzoeken, Omgevingsdienst IJsselland werkt aan milieuzaken namens de deelnemers. Verzoeken om openbaarmaking worden in de meeste gevallen behandeld door de gemeente of provincie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan verzoeken om inzage in vergunningen, uitgevoerde handhaving, geluid of uitstoot van stoffen. Omgevingsdienst IJsselland neemt in deze gevallen geen beslissing, maar levert wel informatie aan.

Voor een aantal deelnemers behandelt Omgevingsdienst IJsselland ook het bezwaar en beroep (zie 4. Facultatieve taken).

Inzet

1.794 uur.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.4.5 Luchtkwaliteit en geur

Met advisering op het gebied van luchtkwaliteit en geur voldoet de omgevingsdienst aan de adviesvragen van alle deelnemers.

Uitvoering

De advisering op het gebied van luchtkwaliteit en geur richt zich in 2026 op:

- Het voldoen aan de vragen van alle deelnemers en hierover integraal adviseren;
- Advisering aan vergunningverleners en toezichthouders ten aanzien van lucht en geur;
- Het bijhouden van het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (CIMLK), analyse van de inzichten uit dit instrument en op basis daarvan adviseren over beleid, strategie en uitvoering.

Inzet

1.000 uur.

3.4.6 Bodem

Bodemadvisering levert een bijdrage aan het realiseren en behouden van een gezonde leefomgeving. De energietransitie, huisvesting, economische ontwikkeling, landbouw, grondwaterkwaliteit en klimaatadaptatie zijn niet los van de bodem te zien. Bodem vormt het fundament van deze ruimtelijke ambities en opgaven.

Uitvoering

De taakuitvoering van Omgevingsdienst IJsselland draagt bij aan de uitvoering van het beleid, de doelen en regels die zijn vastgesteld in de omgevingsplannen, bodembeleidsplannen en de visie hierop.

De inzet richt zich op de volgende thema's:

1. Bodemenergiesystemen:

- Registreren bodemenergiesystemen in het Landelijk Grondwater Register (LGR);
- Afhandeling van toestemmingen voor bodemenergiesystemen en beoordeling van de werking van het bodemenergiesysteem;
- Toezien op de aanleg van bodemenergiesystemen;
- Toezicht bij onzekerheid over correcte uitvoering van de aanleg.

3. Programma's en thematische speerpunten

2. Adviestaken:

- Bodemadvies bij en participatie in de uitvoering van projecten of bij onderwerpen van deelnemers;
- Advisering op bodemgebied bij bezwaar en beroep bij deelnemers binnengekomen;
- Interne advisering bij toezicht en vergunningverlening;
- Informatieverstrekking aan deelnemers en derden (makelaars, aannemers, particulieren)
- Verwerken van rapporten in Bodem Informatie Systeem (Nazca).

3. Vergunningverlening en toezicht:

- Meldingen saneren beoordelen en afhandelen (vallen onder bodemvergunningverlening);
- Vergunningverlening onder WBB (oude wet, overgangsrecht);
- Toezicht op de meldingen graven (boven interventiewaarde of twijfel);
- Meldingen beoordelen voor toepassen tijdelijk opslaan van grond, bagger en bouwstoffen en het toezicht hierop.

Inzet

15.998 uur.

3.4.7 Advisering omgevingsplannen

Omgevingsdienst IJsselland adviseert over de op te nemen milieuregels in omgevingsplannen. Wanneer deelnemers besluiten om gezamenlijk op te trekken, levert dit voordelen op in de uitvoering.

Uitvoering

Met specialistische kennis levert Omgevingsdienst IJsselland een bijdrage aan de RO-taak van gemeenten bij het opstellen van het omgevingsplan, zodat:

- Er regionale afstemming is en deelnemers leren van en met elkaar;
- We de efficiëntie van onze uitvoeringstaken kunnen vergroten;
- Beleidsontwikkeling, -doorwerking en -uitvoering een consistent geheel zijn;
- De handhaafbaarheid van de regels in omgevingsplannen gewaarborgd is en
- Een gelijk speelveld gecreëerd wordt in IJsselland.

Inzet

Omgevingsdienst IJsselland adviseert over de op te nemen milieuregels in omgevingsplannen. Hiervoor worden in 2026 geen uren gereserveerd. In de jaaropdrachten kunnen deelnemers en Omgevingsdienst IJsselland hierover individuele afspraken maken.

3. Programma's en thematische speerpunten

3.4.8 Kennisontwikkeling en vakoverleg

Afstemming tussen de vakspecialisten, zoals het bespreken van casussen, is een voorwaarde voor een goede uitvoering van het werk. Voor kennisontwikkeling en -behoud via vakoverleg reserveren we voor advisering 1.093 uur. Daarnaast vindt ook regiobrede vakinhoudelijke afstemming plaats.

3.5 Impactanalyse

Ons werkveld is dynamisch, ook in 2026 worden nieuwe wettelijke verplichtingen en ontwikkelingen voorzien. Met een reservering van 1% van de totaal inzetbare uren, 1.444 uur, worden ontwikkelingen en de gevolgen van wetgeving waaraan moet worden voldaan, in kaart gebracht. In de Kaderbrief en Begroting 2026 worden hierbij de Kaderrichtlijn Water en Richtlijn Industriële Emissies als voorbeeld benoemd.

4. Facultatieve taken en programma's

4.1 Facultatieve taken

Voor elke facultatieve taak is (of wordt) een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. De insteek is dat de facultatieve taken aanvullend moeten zijn op de basistaken milieu, dat deze basistaken niet mogen verdringen en het kostendekkend is.

4.1.1 Bouwtaken

Uitvoering

Omgevingsdienst IJsselland verzorgt de benodigde vergunningverlening, toezicht en handhaving inzake onder meer bouw, reclame, inrit, kap en sloop.

Inzet

Inzet op bouwtaken verloopt in overleg met de deelnemer.

Samenwerking

Advies binnen procedure wordt gevraagd bij welstand, de Veiligheidsregio en indien van toepassing het Waterschap. Bij rijksmonumenten wordt advies gevraagd aan de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE in opdracht van ministerie van OCW).

Opdrachtgever

Opdrachtgever voor deze facultatieve taak is de gemeente Ommen.

4.1.2 Toezicht en handhaving energielabels

Uitvoering

Omgevingsdienst IJsselland voert deze facultatieve taak uit op basis van een dienstverleningsovereenkomst voor de periode tot 2026, waaronder de volgende aspecten worden uitgevoerd: regionale aanpak werkzaamheden, naleving regelgeving en kwaliteitsborging, handhaving en monitoring.

Inzet

1.213 uur conform AB-besluit 5 oktober 2023.

Opdrachtgevers

Deze facultatieve taak wordt uitgevoerd voor de gemeenten Hardenberg, Kampen, Olst-Wijhe, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle.

De gemeenten Dalfsen en Deventer voeren de werkzaamheden zelf uit.

4. Facultatieve taken en programma's

4.1.3 Faciliteren omgevingstafel

De regionale omgevingstafel is een instrument waarmee op efficiënte wijze initiatieven integraal besproken kunnen worden, dat wil zeggen: met alle ketenpartners. Hierdoor wordt de kans op de haalbaarheid van het initiatief vergroot. Dit zoeken naar het mogelijk maken van initiatieven past in de gedachte van de omgevingswet. Omgevingsdienst IJsselland faciliteert de omgevingstafel, waar deelnemers en aanvragers hun casussen kunnen aanmelden.

Uitvoering

Het faciliteren van de omgevingstafel IJsselland zodat:

- voor de omgevingstafel een voorzitter en secretaris beschikbaar is;
- de benodigde hulpmiddelen beschikbaar zijn, zoals mailadressen, internetsite, gegevensuitwisseling;
- een digitale of fysieke locatie beschikbaar is voor de overleggen van de omgevingstafel en voor voorbereidende overleggen.

Inzet

In de begroting 2026 is €73.205 begroot. Daarnaast zijn er kosten voor ICT. De kosten worden achteraf verrekend naar deelnemers.

Opdrachtgevers

Opdrachtgevers hiervoor zijn: alle deelnemers en waterschap Drents Overijsselse Delta.

4.1.4 Behandelen bezwaar en beroep

De behandeling van bezwaar en beroep richt zich op:

- Rechtmatige afhandeling;
- Zorgvuldige afhandeling en waar nodig politiek-bestuurlijke afstemming;
- Duidelijke en tijdige afhandeling, waarbij termijnen niet worden overschreden;
- Deskundige afhandeling, door deze taken door milieuspecialisten te verzorgen;
- Bevorderen gelijk speelveld door deze afhandeling voor zoveel mogelijk bevoegd gezagen in IJsselland te verzorgen;
- Efficiënte afhandeling, doordat we deze zaken reeds kennen uit de vergunnings- en/of handhavingfase en door schaalgrootte.

Uitvoering

Het behandelen van bezwaar- en beroepszaken milieu (6 deelnemers), waaronder ook verzoeken om voorlopige voorzieningen en hoger beroepszaken worden begrepen, namens de deelnemer:

- Het ontvangen en analyseren van bezwaar- en beroepschriften en verzoeken om voorlopige voorziening;
- Daar waar mogelijk naar een oplossing zoeken die in het belang van beide partijen is en tot intrekking van een bezwaar- of beroep kan leiden.
- Het verzamelen en verzenden van de op de zaak betrekking hebbende stukken;
- Het opstellen van verweerschriften en pleitnota's;
- Het vertegenwoordigen van het bevoegd gezag tijdens hoorzittingen;
- Opstellen van een voorstel aan het college op basis van het advies van de bezwaarcommissie en waar nodig bestuurlijke afstemming;

4. Facultatieve taken en programma's

- Periodieke analyse van bezwaar en beroepszaken en aanbevelingen doen.

Inzet

We reserveren maximaal 900 uur voor de advisering Bezwaar en Beroep voor zes deelnemers.

4.1.5 Beleidsadvies bodem

Een robuuste ondersteuning van onze deelnemers op het gebied van bodemadvies en het ondersteunen bij beleidsadviezen in het kader van de omgevingsplannen.

Uitvoering

Omgevingsdienst IJsselland adviseert en ondersteunt bij het opstellen van onder andere omgevingsplannen en bodemgerelateerde regionale regelgeving waarmee we de bodemkwaliteitsambities van de deelnemers realiseren. Daarnaast gaat het hierbij om periodiek opstellen en beheer van de bodemkwaliteitskaart en de bodemnota.

Inzet

In 2026 wordt geen vraag van deelnemers verwacht.

Opdrachtgevers

Opdrachtgevers hiervoor zijn: alle gemeenten (behalve gemeente Zwolle) en twee waterschappen.

4.2 Programma's en projecten

4.2.1 Op weg naar meer waarde

In het regionaal VTH-beleid staat in paragraaf 4.4, 'Programmeren nieuwe stijl: naar meer waarde' een aantal vernieuwingen die leiden tot meer maatschappelijk effect (outcome). Het gaat hierbij om outcome-gericht werken, regionaal programmeren, branche-aanpak en integraal werken. De Routekaart 2025-2030 geldt daarbij als het meerjaren ontwikkelplan voor Omgevingsdienst IJsselland, waarin alle opgaven en acties programmatisch samenkomen.

Doelen

- Een werkwijze met branche-, gebied- en themagerichte aanpak is volledig geïmplementeerd, naast de andere bekende vormen van toezicht.
- Deze aanpak levert input voor het Uitvoeringsprogramma 2027.
- Voor het regionaal programmeren hanteren we 10% van de beschikbare capaciteit voor planmatig toezicht.
- De zes afgesproken resultaatindicatoren uit het programma worden geregistreerd, gemonitord en er wordt actief op gestuurd.
- Energiebesparing wordt specifiek benoemd als beoogde outcome.

Uitvoering

- Nieuwe werkwijze (verder) ontwikkelen en uitvoeren, waarbij we de keuze van de diverse toezichtsvormen betrekken. We passen de werkwijze aan op basis van onze ervaringen.
- Bevorderen van leren en ontwikkelen via intervisiesessies.
- In samenwerking met het regionale VTH-beleidsteam aan de slag met outcome.

4. Facultatieve taken en programma's

4.2.2 Programma Energie & Duurzaamheid

[opdracht gemeente Deventer]

Omgevingsdienst IJsselland voert voor de gemeente Deventer extra werkzaamheden uit op het gebied van energiebesparing. Uitgangspunt is dat daardoor meer bedrijven gaan voldoen aan de wettelijke eisen door meer energiebesparende maatregelen te treffen. Hierdoor wordt binnen de gemeente blijvend energie bespaard.

4.2.3 Programma Circulaire economie

[opdracht provincie Overijssel]

Het programma Circulaire economie heeft als doel de overgang naar een circulaire economie te bevorderen. Inzet hierop verloopt in overleg met de opdrachtgever provincie Overijssel en in aansluiting op het programmaplan Circulaire Economie, in samenwerking met Omgevingsdienst Twente.

4.2.4 Programma Zeer zorgwekkende stoffen

[opdracht provincie Overijssel]

In overleg met opdrachtgever provincie Overijssel draagt het project bij aan een betere vergunningverlening, toezicht en handhaving in relatie tot zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) volgens de pijlers bewustwording, kennisdeling en samenwerking.

5. Vooruitblik: uitvoeringsagenda in de jaren na 2026

Dit uitvoeringsprogramma gaat in op de uitvoering van taken in 2026. In dit hoofdstuk staan ontwikkelingen in de uitvoering in de jaren na 2026 beschreven.

5.1 Route naar een robuuste Omgevingsdienst IJsselland

In Nederland is een proces gestart om te komen tot robuuste omgevingsdiensten. In de begroting 2026 Omgevingsdienst IJsselland is de eerste stap richting een robuuste dienst gemaakt en in dit uitvoeringsprogramma verwerkt. Hierbij is het benodigde structurele budget voor het actualiseren van vergunningen en het herstellen van de balans in de toezichtscapaciteit verwerkt in de Kaderbrief 2026 en de Ontwerpbegroting 2026 onder de noemer 'blauwe spoor'.

Doel is te groeien naar een robuuste organisatie en taakuitvoering in 2028. In 2027 en 2028 wordt hiervoor een extra structureel budget beschikbaar gesteld van samen ongeveer 1 miljoen euro (prijsspeil 2025) om te voldoen aan het landelijke robuustheidsniveau.

Deze middelen hebben betrekking op het 'rode' spoor en gaan over:

- Strafrechtelijke handhaving en bodemtoezicht;
- Instellen van een structureel innovatiebudget van 1% van de begroting; en
- Ophogen van het opleidingsbudget van 3% van de loonsom.

5.2 Regulering

De verwachting is dat in de jaren na 2026 voor de beoordeling van informatieplichten, meldingen en vergunningen een vergelijkbare inzet nodig is. Afhankelijk van de resultaten van de impactanalyses van nieuwe/gewijzigde regelgeving en maatschappelijke ontwikkelingen kan uiteraard aanpassing van de uitvoering nodig zijn. Het actualiseren van vergunningen is vanaf 2026 een structurele taak. Omgevingsdienst IJsselland hanteert de wettelijke en in het regionaal VTH-milieubeleid voorgeschreven toetsfrequenties. De inzet op actualisatie is gekoppeld aan de deelnemersbijdragen die in de meerjarenbegroting 2026 en verder zijn opgenomen.

5.3 Toezicht en handhaving veilig en schoon

Voor het programma toezicht en handhaving voor een veilige en schone leefomgeving, worden de volgende ontwikkelingen voorzien:

- Versterken van samenwerking met ketenpartners door gezamenlijke programma's en meldstructuren.
- Inzetten op thematische controles, bijvoorbeeld op circulaire economie, bodemvervuiling, lucht/geur, mest, asbest.
- Meer gebruik van data en technologie (zoals drones, luchtbeelden of sensoren) om veldobservaties te ondersteunen.

5. Vooruitblik: uitvoeringsagenda in de jaren na 2026

Asbest

Met betrekking tot de nieuwe Europese asbestwetgeving (Richtlijn 2023/2668):

- Een publiek vergunningensysteem wordt ingevoerd (landelijk georganiseerd);
- Certificering wordt mogelijk het officiële bewijs van naleving;
- Voor beperkte blootstelling wordt wellicht een lichtere vorm van bewijs geëist;
- Onzekerheid over het voortbestaan van het huidige procescertificaat (SZW overweegt alternatieve borging).
- Omgevingsdienst IJsselland treedt in gesprek met de gemeenten om samen te onderzoeken op welke wijze zij ondersteuning kan bieden bij het actualiseren en beheren van de asbestdakenkaart. Deze taak sluit aan bij de bestaande werkzaamheden op het gebied van sloopmeldingen en inspectierapporten.

Vuurwerk

Voor vuurwerk geldt dat de verwachte stop op verkoop van vuurwerk is aangekondigd door het kabinet, maar nog geen definitieve datum van ingang aangegeven. Dit besluit gaat invloed hebben op de aanpak en controles van Omgevingsdienst IJsselland.

Meldpunt milieu en ongewone voorvallen

Klachten bij het meldpunt milieu en ongewone voorvallen hebben een stijgende lijn in de afgelopen jaren. Een toename van benodigde inzet lijkt hiermee waarschijnlijk.

Strafrechtelijke handhaving

Om invulling te geven aan de robuustheidseisen van het interbestuurlijk programma ter versterking van het VTH-stelsel, is een toename van het aantal boa's nodig van 4 naar 8 fte. Hieraan wordt opvolging gegeven met het bestuurlijk besluit tot het structureel beschikbaar stellen van een extra budget vanaf 2027.

Met de risicogerichte aanpak van Omgevingsdienst IJsselland en het oppakken van ketentoezicht door het Keten Interventie Team en toezichthouders met uren voor ketentoezicht, zal de inzet van boa's naar verwachting toenemen.

5.4 Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving

Een deel van de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van energie en duurzaamheid wordt vanuit een specifieke uitkering gefinancierd. Na 2026 eindigt deze SPUK THE-regeling. Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) heeft aangegeven dat er een nieuwe regeling komt. De vorm, via een SPUK of bijvoorbeeld via het gemeentefonds, is daarbij nog onduidelijk.

Ook inhoudelijk kunnen de werkzaamheden wijzigen. Zo worden in 2027 de erkende energiebesparende maatregelen herzien. Mogelijk zijn er daardoor meer of juist minder maatregelen te controleren. Ook gaat per 2027 de terugverdientijd voor het treffen van maatregelen van 5 naar 7 jaar. Tot slot voert KGG momenteel onderzoek uit naar mogelijke aanpassingen van de doelgroep. Dergelijke veranderingen maken de planning voor de periode na 2026 enigszins onzeker.

5. Vooruitblik: uitvoeringsagenda in de jaren na 2026

5.5 Advisering

Door het aantrekken van de bouw wordt een groei van 10% op de daaraan gerelateerde taken verwacht. In 2025 is al een groei van de toezichttaken bodem zichtbaar. Dat zet zich door en dat komt onder meer door het toezicht op bodem energiesystemen.

6. Dienstverlening

6.1 Kwaliteit

Omgevingsdienst IJsselland moet voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria voor uitvoering en handhaving krachtens de Omgevingswet. Dat geldt voor de taken die zij uitvoert op basis van de GR en de verstrekte mandaten. Voor 2026 geldt versie 3.0. In de bestuurscyclus rapporteert Omgevingsdienst IJsselland hierover.

In het regionaal VTH-beleid zijn beleidsdoelen over dienstverlening opgenomen. Een van de indicatoren hierin is dat de klanttevredenheid periodiek wordt gemeten middels klanttevredenheidsonderzoeken. In het UVP 2025 werd hiervoor een plan van aanpak gepland. Afhankelijk van dit plan van aanpak, wordt hier in 2026 uitvoering aan gegeven.

6.2 Capaciteit

Het UVP voorziet in een planning op basis van de begroting 2026. De deelnemersbijdragen zijn gebaseerd op objectieve criteria en vastgesteld door het AB in 2022. De kengetallen waarmee wordt gerekend bij de inzet, zijn opgenomen in de producten- en dienstencatalogus van Omgevingsdienst IJsselland. Waar geen kengetallen beschikbaar zijn, wordt een inschatting gemaakt. Per fte is 1.350 uur inzetbaar op directe taakuitvoering. In de begroting 2026 van Omgevingsdienst IJsselland staan de financiële en personele middelen voor uitvoering opgenomen.

Voor de ambities die passend zijn bij de robuustheidseis, worden extra medewerkers in dienst genomen. Het betreft hier de actualisatie van vergunningen en het herstel van de balans in de toezichtscapaciteit. Daarnaast zorgt ook

uitstroom van (gepensioneerde) medewerkers voor een toename van nieuwe medewerkers. Deze nieuwe medewerkers krijgen bijzondere aandacht in het kader van inwerktijd, begeleiding, intensieve training en opleiding. In de uitvoering worden zij in eerste instantie voornamelijk ingezet op relatief eenvoudige werkzaamheden. Als het aantal medewerkers van Omgevingsdienst IJsselland in 2026 in korte tijd meer dan gebruikelijk toeneemt, leidt dit tot een tijdelijke vermindering van productiviteit, omdat ervaren medewerkers tijd moeten vrijmaken voor het begeleiden en trainen van nieuwe krachten. Daarnaast zal het productiviteitsniveau van een nieuwe medewerker doorgaans nog niet vergelijkbaar zijn met dat van een medewerker die kan terugvallen op jarenlange kennis en ervaring.

6.3 Middelen

De begroting 2026 van Omgevingsdienst IJsselland is vertrekpunt voor de programmering van taken in het regionaal uitvoeringsprogramma. Waar extra ambities zijn of facultatieve taken worden uitgevoerd, brengt de deelnemer deze middelen in en worden deze in de individuele jaaropdracht aan Omgevingsdienst IJsselland opgenomen.

Het uurtarief voor structurele taken in 2026 bedraagt €73. Overheadkosten worden via een vaste verdeelsleutel verrekend met de deelnemers. Het totaal kostprijs dekkende tarief voor 2026 bedraagt €115. De deelnemersbijdragen worden conform de financiële en de bijdrageverordening per kwartaal gefactureerd.

7. Monitoring en evaluatie

Beleidscyclus

In het VTH-jaarverslag worden de resultaten van de uitvoering van dit UVP 2026 geëvalueerd. Omgevingsdienst IJsselland maakt een jaarverslag waarin de resultaten worden vergeleken met het UVP en de daarop gebaseerde individuele jaaropdracht per deelnemer. Daarbij analyseert de omgevingsdienst de afwijkingen en doet adviezen gericht op verbetering van de uitvoering en van het beleid. Dit jaarverslag wordt opgenomen in het jaarverslag van de deelnemers.

Bestuurscyclus

Naast de beleids- en uitvoeringscyclus, worden financiële effecten van opdrachten in de bestuurscyclus besproken en afwijkingen in de bestuursrapportages en jaarstukken gemeld. Ook aspecten als dienstverlening en uitvoeringskwaliteit worden hierin meegenomen. Bij (verwachte) afwijkingen adviseert de omgevingsdienst over bijsturing. Leidend hierbij is het realiseren van de doelstellingen uit het regionaal VTH-beleid en dit UVP.

Gerichter rapporteren op resultaatindicatoren: meer inzicht, meer effect

Omgevingsdienst IJsselland monitort urenbesteding en aantallen gerealiseerde producten. Maandelijks wordt dit met de ambtelijk accounthouders van de deelnemers gedeeld. Het VTH-beleid is gericht op het realiseren van meerdere beleidsdoelen. Aan deze doelen zijn duidelijke resultaatindicatoren gekoppeld, zodat de voortgang meetbaar en het effect zichtbaar wordt. In de afgelopen jaren is deels gerapporteerd op deze indicatoren, maar dit gebeurde nog niet voor alle onderdelen.

Voor het uitvoeringsprogramma 2026 wordt de monitoring en rapportage verbeterd. Daarbij krijgen 6 resultaatindicatoren

prioriteit die essentieel zijn voor het verkrijgen van beter inzicht in onze prestaties en de effectiviteit van de inzet van Omgevingsdienst IJsselland. Deze resultaatindicatoren komen voort uit het regionaal VTH-beleid en zijn gekoppeld aan de beleidsdoelstellingen, waar in samenwerking tussen het VTH-beleidsteam en Omgevingsdienst IJsselland aan wordt gewerkt. Door doelen en activiteiten beter met elkaar te verbinden, kan gericht gestuurd worden op resultaten.

De 6 indicatoren waarop vanaf 2026 structureel wordt gerapporteerd:

1. Actualiteit vergunningen
2. LHSO-score
3. Naleefgedrag
4. Handhaving
5. Klachten
6. Energiebesparing

Omgevingsdienst IJsselland blijft rapporteren op andere indicatoren waarvoor de rapportagemogelijkheden al beschikbaar zijn. Met deze aanpak zet Omgevingsdienst IJsselland samen met de deelnemers een stap richting meer transparantie, effectiviteit en bestuurlijke sturingsinformatie binnen het VTH-domein.

7. Monitoring en evaluatie

Kwaliteit

In hoeverre Omgevingsdienst IJsselland voldoet aan de kwaliteitscriteria, wordt gemonitord via periodiek kwalitatief onderzoek. Daarbij wordt de bestaande formatie per vakgroep vergeleken met de deskundigheidsgebieden die in de set kwaliteitscriteria 3.0 zijn benoemd. De karakteristiek van het werkgebied en de omvang van de uitvoering van taken zijn daarbij ook van belang. De uitkomst is belangrijk om de werving en selectie op de organisatiebehoefte te kunnen richten en verder voor doorstroom en de permanente her- en bijscholing.

In samenwerking met de Noordoostelijke omgevingsdiensten zoekt Omgevingsdienst IJsselland een gezamenlijke visie of aanpak in de monitoring van kwaliteitscriteria. De uitkomsten hiervan zijn ten tijde van het opstellen van dit UVP nog niet bekend.

Bijlagen

In deze bijlagen zijn bij de doelstellingen en geraamde uren uit het UVP een indicatie opgenomen van het aantal producten dat benodigd is om de doelstellingen te realiseren.

Onderwerp	Geplande uren		Geplande uren	Aantal
Regulering				
Behandelen 'informatieplicht', meldingen en vergunningsaanvragen	19.708	Vooroverleg	1.352	108
		Milieumelding en informatieplicht	8.800	
		Advies verstrekken: vergunning- / meldingsplicht	460	230
		Vakinhoudelijke toets milieu	500	20
		Omgevingsvergunning	6.178	100
		Mer (beoordelings)plicht	300	12
		Maatwerk	882	44
		Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	364	
		CIMLK monitoringstool	217	
		Oplevercontroles t.b.v. regulering	655	39
Actualisatie vergunningen (het blauwe spoor)	6.467	Actualisatie vergunningen	6.467	
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. regulering	1.890	Kennisontwikkeling t.b.v. regulering milieu	1.890	
Subtotaal			28.065	

Toezicht en handhaving – Veilig en gezond					
Algemene doelen voor een veilige en schone leefomgeving	38.787	52.152	Periodieke controles: initiële en hercontroles	45.487	2446*
			Vuurwerkcontroles	185	
			Extra controle op verzoek	838	77
Herstellen balans toezichtcapaciteit (het blauwe spoor)	13.365		Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	510	
			Gegevensbeheer	1.215	
		Regionaal programmeren (10%)	3.917		
Klachten en ongewone voorvallen		5.576	Klachten en ongewone voorvallen	3.510	1.003
			Algemene inzet meldpunt milieu	2.066	
Asbest: regulering, toezicht en advies		6.612	Melding asbest	3.011	1.882
			Toezicht Asbest	2.801	
			Algemene inzet asbest	800	
Ketentoezicht en ondermijning		5.854	Ketentoezicht en ondermijning	5.854	
Handhavingsverzoeken, handhavingen en controles		3.072	Handhavingscontrole handhaving uitvoeren	1.865	121
			Handhavingsverzoek	1.207	73
Strafrecht en bod's		1.900	Strafrechtelijke handhaving	1.400	
			Algemene inzet strafrecht	500	
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. toezicht en handhaving veilig en schoon		1.265	Algemene inzet regulier milieutoezicht	1.265	
Subtotaal				76.431	

* Gebaseerd op de bestaande kengetallen. Voor nieuwe vaste medewerkers wordt tijdelijk een gewijzigde productiviteitsnorm gehanteerd (AB-besluit 26 juni 2025).

Bijlagen

In deze bijlage is bij de doelstellingen en geraamde uren uit het UVP een indicatie opgenomen van het aantal producten dat benodigd is om de doelstellingen te realiseren.

Onderwerp	Geplande uren		Geplande uren	Aantal
Toezicht en handhaving - Energie en duurzaamheid				
Toezicht en handhaving voor een duurzame leefomgeving	2.920	Energie- en hercontroles	2.690	286
		Informatieplicht (administratie)	230	
E&D bij vergunningverlening	486	Advisering t.b.v. energie	115	19
		Besparingsonderzoeken	371	27
Toezicht Werkgebonden Personenmobiliteit	0	Toezicht Werkgebonden Personenmobiliteit	0	
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. toezicht en handhaving duurzaam	906	Algemene inzet voor een duurzame leefomgeving	906	
Subtotaal			4.312	
Advisering				
Advisering geluid	8.168	Geluidsadvies	6.000	377
		Geluidmeting	1.400	67
		Zonebeheer	698	52
		Digitaal ontsluiten geluidgegevens	70	
		Trillingen	0	
Advisering Externe Veiligheid	900	Advisering Externe Veiligheid	900	107
Milieuzonering	4.000	Milieuzonering	4.000	296
Zienswijzen, WOO-verzoek en juridische procedures	1.734	Zienswijze behandelen	64	8
		Woo-verzoek	180	14
		Advies bij Juridische Procedures	1.550	158
Advisering luchtkwaliteit, geur en licht	1.000	Advisering luchtkwaliteit, geur en licht	1.000	93
Bodem	15.998	Bodemadvies	6.400	1.600
		Beoordelen melding	3.400	415
		Toezicht	2.200	
		Verstrekken bodeminformatie	3.998	1.599
Advisering omgevingsplannen	0	Advisering omgevingsplannen	0	
Kennisontwikkeling en vakoverleg t.b.v. advisering	1.093	Kennisontwikkeling t.b.v. advisering	1.000	
		Kortdurend afstemmingsoverleg (partnerspecifiek)	93	
Advisering algemeen	1.184	Informatieverzoeken	1.184	
Subtotaal			34.137	
Impactanalyse	1.444	Impactanalyse	1.444	
Totaal	144.389		144.389	

Colofon

Samenstelling: Omgevingsdienst IJsselLand

Ontwerp: Movi Communicatie

Omgevingsdienst IJsselLand

Lübeckplein 2

8017 JZ Zwolle

Postbus 40252

8004 DG Zwolle

088 5251050

info@odijsselland.nl

www.odijsselland.nl

